

LA CAÇA AL MONTNEGRE I EL CORREDOR

La caça a la nostra muntanya

Salvador Riera

El senglar al Montnegre

Carme Rosell

El cabirol

Josep Mª Vilà · Joan Manel Batiste

La caça com a recurs per a la propietat forestal

Joan Botey i Serra

Foto Portada: Escena de començament dels anys 40 del segle passat. El senglar es va negar juntament amb el gos que l'empaitava a la bassa de can Riera de Vilardell. L'home del darrera és en Felip de Ca l'Oms. Fotografia gentilesa del Sr. Pius M.Vergés.

1 EDITORIAL

2 MONOGRÀFIC

La caça al Montnegre-Corredor

6 El senglar al Montnegre

10 El cabirol en el Montnegre-Corredor

16 Introducció a l'aprofitament cinegètic del cabirol

20 La caça com a recurs per a la propietat forestal

24 FITXES

MASIA: Ca l'Arenes del Far

26 FAUNA: Tallarol capnegre
Esquirol

28 ARBRES MONUMENTALS: Plàtans de la Carretera Nova
Alba del Pla del Forn

30 FLORA: Avellaner
Argelaga Negra

32 Com s'ha fet el mapa de l'Alpina

34 GENT DE MUNTANYA

Joan Carós, masover de Ca l'Oller de Ramió

38 INDRETS I CAMINS

BICICLETA DE MUNTANYA

La Batllòria-Sant Martí de Montnegre

42 MISCEL·LÀNIA

Resum metereològic de l'any 2003

Notícies

Informació

Aquesta publicació compta amb el suport de:

AJUNTAMENT DE MATARÓ

CENTRE DE LA PROPIETAT FORESTAL

L'Aulet. La revista del Montnegre i del Corredor

Consell de redacció: Ricard Estrada, Josep Maria Tusell, Josep Maria Panareda, Adela Gener, Josep Maria Saurí, Xavier Alfaras i Carles Puche.

Disseny i maquetació:

Jordi Rabascall i Carme Puche

Distribució:

Araceli Arissó

Fotolits i impressió: COMGRAFIC S.A.

Dipòsit legal: B-25599-01

Probablement sigui la caça el més antic dels usos recreatius dels espais naturals. Activitat practicada tant per la població autòctona com pels visitants. Tant pels propietaris de les finques com pels masovers i jornalers.

Activitat que, com tot, el temps ha transformat. Han canviat les condicions per a la seva pràctica, amb una disminució de les poblacions cinegètiques d'una banda i l'ampliació generalitzada de mitjans materials per a la caceria de l'altra, i han canviat els territoris on es practicava. En el Montnegre i el Corredor han desaparegut la majoria dels conreus, moltes de les masies estan buides i la cobertura forestal ha avançat extraordinàriament.

Paulatinament es va accentuant la sensibilitat social envers les repercussions de la caça pel que fa a l'equilibri ecològic. Les mesures per tal d'assegurar una pràctica racional i respectuosa envers els ecosistemes han estat assumides per les societats de caçadors, que hi col·laboren activament. Que el propi col·lectiu sigui qui depuri els qui les contravenen és la millor fórmula per assegurar la seva efectivitat.

Al costat d'això, i des de l'òptica de la propietat, les rendes agrícoles i forestals han baixat acceleradament i s'està contemplant la internalització en els inputs de les finques de les activitats terciàries que hi graviten. La caça n'és una d'elles i els esquemes de relació tradicionals s'han de revisar al compàs d'aquesta tendència general, tot assolint una nova regulació que permeti valorar econòmicament l'exercici d'aquesta activitat en els àmbits privats. A banda dels aspectes econòmics, la relació amb la propietat ha de contemplar capítols com la guarderia, la utilització de la xarxa de camins, el consens en les polítiques de repoblació ... Aquest revisió, pendent en el Montnegre i el Corredor ja s'ha efectuat a satisfacció de totes dues parts en altres indrets del nostre país, i cal pensar que a casa nostra serem capaços de trobar solucions també satisfactòries.

Al capdavant, es tracta d'un capítol més de l'adaptació d'aquesta activitat secular als temps actuals.

ASSOCIACIÓ DE PROPIETARIS
DEL MONTNEGRE I CORREDOR

Editat per:

Associació de Propietaris
del Montnegre i Corredor
Carrer Major, 189 SANT CELONI

LA CAÇA AL MONTNEGRE I EL CORREDOR

SALVADOR RIERA I IBERN
Fotografies
SALVADOR RIERA I IBERN

LA DAVALLADA DE LA DENSITAT CINEGÈTICA AL MONTNEGRE I CORREDOR EXIGEIX UNA GESTIÓ INTEGRADA DE TOTES LES PARTS IMPLICADES PER A RECUPERAR-LA, ALHORA QUE LA REVISIÓ DE LES RELACIONS TRADICIONALS.

La caça és una activitat ancestral practicada des dels temps més reculats i que forma part d'un dels atavismes encunyats a les parts més profundes del ésser humà. El caçador, en practicar la seva afeció es retroba amb la

A més dels alicients genuïns de la pròpia activitat, la caça en proporciona molts d'altres: el contacte amb la natura, la companyonia, esmorzar a bosc... A la foto, l'autor de l'article a l'esquerra, amb Mateu Bover a l'era de Can Puigverd de la Serra l'any 1997.

més íntima comunió entre l'home i la natura. I per a mi, aquesta intimitat, es fa encara més palesa en zones boscoses com la que ens ocupa que no pas en espais més oberts on no dominin les zones arbrades.

A la Serralada Litoral, l'extensió dels massissos del Montnegre i el Corredor, és a dir l'àrea encerclada per la carretera que sortint de Mataró va cap a Tordera, Hostalric, Sant Celoni, Llinars i altra vegada Mataró, és d'aproximadament d'uns 500 Km².

En aquesta àrea, veurem quina activitat cinegètica s'hi desenvolupa i l'impacte que aquesta activitat pot tenir sobre la població animal.

Els diferents ambients i ecosistemes que van de voramar i de la Tordera fins

A la zona que ens ocupa hi ha unes quinze Àrees Privades de Caça.

El tudó és una de les espècies cinegètiques més característiques del Montnegre

a les parts culminals, és sabut que configuren una notable varietat d'hàbitats, i això fa que hi hagi també una diversitat faunística relativament important. Una altra cosa és, com veurem, la quantitat.

Els inventaris que hi ha publicats parlen d'un 225 espècies de vertebrats presents als massissos, de les quals, que tinguin interès cinegètic, és a dir, que el caçador les cobegi, només n'hi ha una petita quantitat. La resta, o bé no tenen cap interès venatori o estan expressament protegides per la legislació.

La cacera al Montnegre-Corredor, igual que a la resta del Principat, ve regulada d'acord amb una Llei de Caça en vigor des de l'any 1970 i que és la mateixa a tot el territori de l'Estat, ja que malgrat que la Generalitat de Catalunya té competències exclusives en matèria de caça, no ha fet cap llei nova. El que fa és promulgar cada any una ordre de vedes que especifica per a cada temporada concreta les activitats que es poden fer o deixar de fer per part dels caçadors.

Una comissió amb representació de diferents estaments socials entre els que hi figuren el Consell de Caça de Catalunya i la Direcció General d'Activitats Cinegètiques i Pesca Continental, determina, doncs, les espècies objecte d'aprofitament cinegètic, els dies hàbils de caça, les espècies protegides, les arts i sistemes de caça autoritzats etc. per cada temporada concreta.

A la zona que ens ocupa hi ha unes quinze Àrees Privades de Caça. Una Àrea Privada de Caça és una superfície on un col·lectiu de caçadors, constituïts en Societat, han obtingut dels propietaris de les finques del municipi la cessió dels drets de caça i han demanat autorització al Medi Natural perquè l'àrea sigui un Vedat Privat de Caça. En aquestes Àrees Privades de Caça, només hi poden caçar els socis, que paguen les quotes a la corresponent Societat.

Recordem que per sortir a caçar cal estar en possessió d'un permís d'

armes, l'escopeta documentada amb la corresponent guia, una assegurança obligatòria, la llicència de caça, i, optativament, la llicència federativa. Si no es pot practicar en zones lliures, anomenades terrenys cinegètics d'aprofitament comú, caldrà, a més fer-se soci d'un vedat.

Les Societats es reserven els drets d'agafar socis de fora del municipi, restringint així l'accés a les propietats privades de caçadors aliens a cada un dels termes municipals.

Aquest sistema, coarta la llibertat del caçador, de manera que queda "presoner" del seu vedat.

Feta aquesta introducció, veiem ara quines són les espècies de la llista positiva, és a dir, les autoritzades per caçar per a la temporada 2003-2004, que va començar el segon diumenge d'octubre (dia 12) del 2003 i finalitzarà el primer diumenge de febrer del 2004 (dia 1).

ESPÈCIES AUTORITZADES PER CAÇAR A LA TEMPORADA 2003-2004

20 ocells:

Perdiu roja, guatlla, guatlla japonesa(*), colí de Virgínia(*), colí de Califòrnia(*), faisà(*), tudó, xixella, colom roquer, tórtora, cornella, gralla, gaig, garsa, becada, estornell vulgar, tord comú, tord ala-roig, griva, i griva cerdana.

16 aus aquàtiques:

ànec collverd, ànec gris, ànec xiulador, ànec cuallarg, ànec cullerot, ànec caproig, ànec becvermell, polla d'aigua, xarxet comú, xarrasclet, ànec de plomall, fotja, gavià, gavià argentat, becadell comú i fredeluga.

4 mamífers:

conill, llebre, guilla i visó americà(*).

5 espècies de caça major:

senglar, isard, cérvol, cabirol(*) i daina.

*Subratllades les espècies presents al Montnegre-Corredor.
En negreta les que hi ha probabilitat de trobar en aquest espai
Senyalades amb asterisc les espècies introduïdes*

Com veiem, a més de les espècies autòctones n'hi ha algunes d'introduïdes(*). Altres són només estivals, pel seu caràcter migratori. És el cas de la tórtora i la guatlla.

En total se'n poden caçar 45, però d'aquestes, al Montnegre-Corredor només n'hi trobem 26 (les subratllades). Les altres, doncs, és gairebé impossible que ens les trobem. És molt improbable de trobar un ànec gris, o un cérvol.... A més, de les espècies que són subratllades, les que tenen un mínim de probabilitats de ser trobades a la pràctica és redueixen a una vintena (negreta).

Quants caçadors practiquen la seva afecció en aquests 500 Km2 ?

Aproximadament uns 5.000 socis són els que podrien sortir de cacera cada dia hàbil.

Quin és l'impacte d'aquests caçadors, quantificat en peces cobrades?

Aquesta dada es podria conèixer amb una relativa precisió si les Societats de Caçadors obliguessin els seus socis a reportar els caps abatuts.

Algunes Societats ho han assajat sense massa èxit, debut per una banda a la discreció, desídia o perquè no, a la tendència a l'exageració que alguns caçadors tenen en explicar les seves caceres...

S'ha hagut de fer doncs, una estimació, i podríem acceptar com a realístiques les següents captures promig per cada temporada:

250 senglars, 100 cabirols, 50 llebres, 2000 conills, 500 perdius, 300 becades, 4000 tudons, 500 estornells, 500 garses, 100 tords i 1700 altres espècies. Total 10.000 peces/any. Si ho dividim entre els 5000 caçadors, surt que, de promig, cada un cobra dues peces per temporada !.

Hi ha dos dies hàbils a la setmana, que representen 43 o 44 dies autoritzats per temporada com a màxim, si és com a Sant Celoni, on es pot sortir també els dissabtes.

D'aquestes xifres hom dedueix que el caçador surt, bàsicament, a caçar per allò dit en el primer paràgraf d'aquest article, per trobar-se amb els companys, perquè li agrada la natura i ...per esmorzar a bosc.

El que es caça és ben poca cosa, i bona part del que es caça és encara perquè s'ha repoblat prèviament per les pròpies Societats de Caçadors.

Per tant, la rendibilitat que s'obté d'aquestes àrees, des del punt de vista cinegètic és molt minsa.

Quines són les causes de la poca densitat cinegètica?

De ben segur que són moltes. N'apuntem algunes prou evidents:

La falta de gestió integral. Cada Societat, amb la millor intenció fa la seva.

S'haurien d'establir canals de compenetració i col·laboració entre els diferents col·lectius socials implicats en els massissos com són ara propietaris, ecologistes, caçadors, excursionistes, científics, gestors del parc, etc

De moment el que més agrada fer a les Administracions és anar limitant les espècies autoritzades, els dies hàbils i anar col·locant rètols restrictius. Que ningú no pensi que dessota cada nova senyal de prohibició i sortirà una llocada de perdius!

La caça és un recurs natural renovable del que es fa imprescindible fer accions en positiu: augmentar la capacitat de recàrrega, resembrant, per exemple erms abandonats, diversificant biotops, etc., creant alhora espais que siguin veritables reserves naturals que puguin acollir les diferents espècies de valor científic i faunístic per una banda, i per l'altra, crear zones o llocs amb repoblacions d'espècies cinegètiques que, ben menades, puguin satisfer les expectatives d'aquests caçadors.

El que sembla evident és que l'actual sistema de Vedats Privats de Caça i la manera que són gestionats no acaben de satisfer a ningú. Ni als propietaris de les finques, ni als ecologistes, ni als caçadors ni als ciutadans en general, ni a la pròpia fauna...

Tardor del 2003

*La rendibilitat
que s'obté des
del punt de vista
cinegètic és molt
minsa:
El que es caça és
ben poca cosa, i
bona part s'ha
repoblat prèvia-
ment per les prò-
pies Societats de
Caçadors.*

EL SENGLAR AL MONTNEGRE

*La clau per
explicar l'èxit de
l'espècie l'hem
de buscar, en
primer lloc, en
els canvis del
paisatge*

EL SENGLAR, QUE HAVIA ESTAT PRÀCTICAMENT A PUNT D'EXTINGIR-SE A CATALUNYA, ARA ÉS UN ANIMAL EN EXPANSIÓ. EN ABSÈNCIA DE PREDADORS NATURALS, LA CAÇA S'HA CONVERTIT EN EL PRINCIPAL ELEMENT DE CONTROL DE L'ESPÈCIE.

Les raons de l'expansió de l'espècie

La poblacions de senglar creixen arreu de Catalunya i d'Europa i l'espècie planteja cada vegada més reptes als gestors: com prevenir els danys que causen als conreus? com aturar les col·lisions de vehicles amb senglars a les nostres carreteres? com frenar el creixement de les poblacions? I com és que el senglar, que havia estat pràcticament a punt d'extingir-se a Catalunya a principis de segle, ara mostra aquesta expansió?

La clau per explicar l'èxit de l'espècie l'hem de buscar, en primer lloc, en els canvis del paisatge. A les nostres muntanyes, i el Montnegre no ha estat una excepció, els prats, els conreus i les antigues vinyes, han anat desapareguent engolides per la boscúria, i s'ha perdut la imatge dels ramats pasturant al sotabosc i el fumejar de les carboneres que extreien una notable quantitat de fusta dels nostres boscos. La massa forestal s'ha ensenyorit del paisatge i s'ha fet més impenetrable, oferint al senglar extenses zones amb hàbitats de gran qualitat on troba refugi i aliment.

Aquesta disponibilitat de territoris ha estat aprofitada pel senglar gràcies a alguns trets de la seva biologia que li donen una extraordinària capacitat de colonització. Es tracta d'un animal molt prolífic, amb una gran capacitat reproductora. Les anàlisis d'aparells reproductors d'individus del Montseny i la Garrotxa, ens han permès saber que les femelles comencen a reproduir-se ja a partir dels 10 mesos, quan superen els 30 kg. En un any amb molt bona producció d'agllans, el 80% de les femelles estaran prenyades, amb una ventrada de 4 fetus cadascuna de mitjana, de manera que per a cada 100 femelles tindrem, en un sol any, una producció de 320 garrins. Però si l'anyada d'agllà és precària, la producció es redueix a la meitat; això és el que explica les intenses fluctuacions d'efectius que presenten les poblacions de senglar. Per altra banda, una altra característica que ha permès l'expansió de l'espècie és la seva ràpida capacitat d'aprenentatge i d'adaptació a nous ambients. Els nuclis bàsics de les poblacions de senglar són grups matriarcals, compostats per femelles i joves, i liderats per la femella més experimentada. Aquests individus detecten ràpidament les oportunitats que els ofereixen els nous temps. Per exemple, ja han après que el menjar també es troba als conreus... i als camps de golf, on provoquen importants danys furgant a les gespes, o que a les zones de seguretat, com

ara les petites clapes de bosc entremig de les urbanitzacions hi troben refugis segurs perquè no hi entren caçadors. Quan un individu aprèn a aprofitar un nou recurs, ràpidament es transmet l'aprenentatge a tots els individus del seu grup, i és així com podem observar que en pocs anys, els senglars mostren cada vegada comportaments més agosrats i es deixen veure a la perifèria de ciutats, o fins i tot, passejant pels seus carrers com ha passat recentment en algun poble del Maresme.

Les amenaces

Als anys vuitanta, un fet va marcar la caça de senglar al Montnegre: les repoblacions. En aquells moments l'espècie encara no era tant abundant, i les societats de caçadors, amb la intenció d'augmentar els efectius, alliberaven joves senglars criats en captivitat. I ben sovint, un dels progenitors, normalment la femella, era una truja de porc domèstic. El senglar i el porc són la mateixa espècie, poden creuar-se sense problema, i els descendents són fèrtils; això és el que feia possible aquesta pràctica.

L'alliberament de senglars, i de senglars encreuats amb porc domèstic, ara és una pràctica prohibida a Catalunya. I ho hem de celebrar, perquè la incorporació d'aquests individus a les poblacions, no només implica una pèrdua de les seves característiques salvatges sinó que comporta un greu risc sanitari, d'introducció de malalties que poden resultar molt problemàtiques, com les pestes porcines. Així doncs, la conservació de poblacions de senglar sanes i salvatges, només es poden garantir si no s'incorporen mai més individus que hagin crescut en captivitat.

Una altra amenaça, aquesta ben actual, són les barreres que dificulten la dispersió del senglar i els seus contactes amb les poblacions veïnes, com la del Montseny. En el corredor de la depressió prelitoral, resseguint el curs de la Tordera, a la barrera que constitueixen les autopistes, la carretera comarcal i l'actual via de ferrocarril, se li ha d'afegir encara el traçat del Tren d'Alta Velocitat, que reforçarà la barrera existent entre els dos massissos i dificultarà els moviments del senglar i de tota la resta de mamífers salvatges. I aquest problema no només afecta als senglars, sinó que comporta un greu risc de seguretat viària per a les persones, davant del perill

El senglar és l'ungulat més prolífic que trobem a Catalunya i la disponibilitat d'agllans és el factor que més condiciona la productivitat i per tant, el que més influeix en les fortes variacions de densitat que mostren les poblacions.

ALLIBERAMENT DE SENGLARS AL MONTNEGRE

Una curiosa imatge dels anys setanta que mostra el primer alliberament de senglars que es va portar a terme al Montnegre. Aquesta pràctica, que comporta greus riscos per a les poblacions salvatges, i actualment ja no es porta a terme i està prohibida a tot Catalunya (Fotografia cedida per Joan Mayneris)

**L'alliberament de
senglars, i de
senglars
encreuats amb
porc domèstic,
ara és una pràc-
tica prohibida a
Catalunya.**

de col·lisió dels vehicles amb senglar. Seria interessant disposar d'una bona anàlisi de les possibilitats de pas, és a dir, conèixer bé els pocs punts per on poden creuar senglars, cabirols o guilles, i vetllar perquè es puguin mantenir funcionals i perquè, si calgués, es poguessin obrir nous passos que mantinguessin les connexions biològiques entre el Montnegre i els massissos veïns. Si no és així, les poblacions de la muntanya patiran un progressiu aïllament, que tindrà com a conseqüència un augment de la consaguitat entre els individus, amb tots els perjudicis que això comporta, com ara l'augment de la vulnerabilitat de la població davant de possibles malalties contagioses.

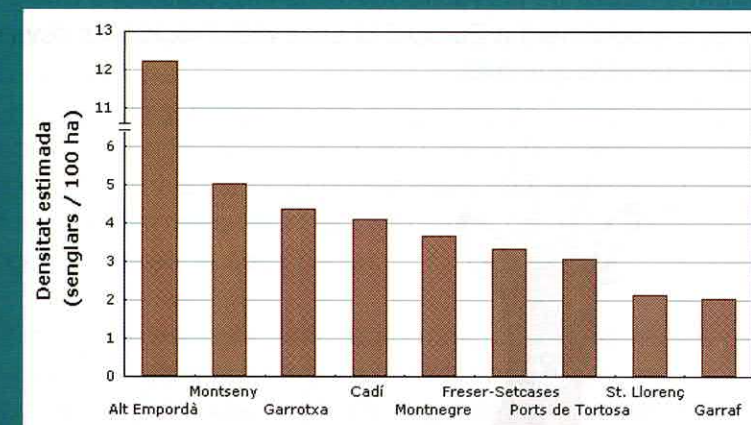
La caça i el seguiment de les poblacions de senglar

La caça és un factor molt important per a les poblacions de senglar, que comporta cada any la mort d'aproximadament el 35% dels individus del massís. Aquesta és doncs, la principal causa de mortalitat i, en absència dels grans predadors com ho fou el llop, és el mecanisme més important de control del creixement de poblacions. El senglar al Montnegre es caça en batuda, que és la modalitat més estesa a Catalunya. Les colles senglaïeres es distribueixen el territori i organitzen les caceres cadascuna dins la seva Àrea Privada de Caça. Els gossos tenen un paper clau a les batudes, ja que localitzen els llocs on es troben els senglars, els fan seti, amb lladrucs insistents i alguna mossegada, fins obligar-los a deixar els jaços on descansen i els empaiten fins creuar la línia de caçadors que encercla el lloc d'on s'han arrancat els senglars i que esperen el seu pas en diferents llocs anomenat parades. És quan el senglar, empaitat pels gossos, passa per la proximitat d'aquestes parades quan els trets intenten aturar la seva fugida.

Amb aquest sistema es van caçar al Montnegre durant la temporada 2002/03, al voltant de 1,2 senglars cada 100 ha, i vam estimar que la densitat total de senglars se situava entorn als 4 individus/100 ha. ¿Us pregunteu com coneixem aquestes dades? Certament una bona pregunta, ja que censar els senglars del Montnegre és una pràctica que sembla absolutament inviable, a causa de la gran cobertura forestal i als costums crepusculars i nocturns d'aquesta espècie. Les dades de densitat s'obtenen en el marc del Programa de Seguiment de les Poblacions de Senglar (promogut pel Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, i el Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona), que permet avaluar l'estat de les poblacions en 10 observatoris distribuïts arreu de la geografia catalana, i comptant amb la col·laboració de colles de caçadors que participen anotant tota la informació de cadascuna de les batudes que realitzen. A partir de les dades de l'esforç de caça (nombre de caçadors i de batudes que realitzen) i dels senglars capturats i observats en les batudes podem fer estimacions d'aquestes poblacions que canvien de manera tant ràpida d'un any per altre. Al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa fa 12 anys que el seguiment es manté sense interrupció, i en altres espais enguany es superen els 5 anys; això ha permès demostrar la seva utilitat i la fiabilitat de les previsions que ens permet realitzar de les tendències de les poblacions.

El Montnegre només fa un parell d'anys que es va incorporar al seguiment, sota la coordinació del Parc Natural, i amb la col·laboració de diverses colles de caçadors que destinen un voluntari que s'encarrega d'enregistrar les

dades de cada batuda. En aquests dos anys s'ha observat que la densitat s'ha mantingut estable, i comparant-la amb la de la resta de poblacions incloses al Programa de Seguiment, es troba en una situació intermitja, tal com mostra el gràfic. Encara que tenim poca experiència en el seguiment d'aquesta població, esperem que enguany es produeixi un augment important de la densitat de població, provocada per la forta productivitat que van tenir les femelles durant l'any passat, després de l'excepteional anyada d'agllans de la tardor de 2002.

El Montnegre mostra una densitat de senglar intermitja respecte a la que es troba a la resta d'espais que s'inclouen en el Programa de Seguiment de les Poblacions de Senglar a Catalunya (Font: Departament de Medi Ambient, 2003).

El més feréstec dels nostres mamífers, encara demana doncs, una notable atenció dels gestors de fauna. L'augment de densitat i els seus canvis d'hàbits es fan ben palesos, ja no només per a caçadors i pagesos, sinó per a molta gent, que cada vegada més sovint, tenen l'oportunitat de veure algun senglar quan utilitzen alguna de les pistes o carreteres que creuen el Montnegre.

AGRAÏMENTS

La millora del coneixement de la població de senglar al Montnegre és possible gràcies al finançament de les entitats promotores del seguiment: el Servei de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, i el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. De la coordinació dels treballs s'encarrega el tècnic del Parc Antoni Bombí, amb la col·laboració de Josep Maria Vilà i Josep Hernández. També volem fer arribar el nostre agraïment als integrants de les colles senglaïeres que col·laboren en l'enregistrament de dades i en especial a les d'Arenys de Munt, La Batllòria, Sant Celoni (les colles Montnegre i Olzinelles), Sant Iscle de Vallalta, i Tordera. Finalment, destaquem que el tractament de les dades del Montnegre es realitza en el marc de la consultora MINUARTIA, Estudis Ambientals, i diversos companys, però molt especialment el biòleg Ferran Navàs, col·laboren en aquest treball.

EL CABIROL EN EL MONTNEGRE-CORREDOR

El Cabirol (*Capreolus capreolus*) s'estén per tot el continent europeu i asiàtic i actualment a causa de les reintroduccions i repoblacions que s'estan duent a terme, especialment a Europa, la seva distribució i les seves densitats són més elevades que mai.

La seva distribució a la península ibèrica segueix la mateixa tònica. Als darrers anys la gestió portada a terme pels caçadors, en ocasions secundada o iniciada per l'Administració, ha estat crucial en aquest procés. Tanmateix, l'abandonament progressiu de l'agricultura, la disminució en el nombre de ramats de pastura i uns hàbitats cada cop més favorables, han fet possible aquest increment.

El mascle té banyes que perd anualment per renovar-les, un mascle adult té una alçada de 65-75 cm, una longitud de 110-120 cm i un pes de 25-35 kgs.

Les femelles tenen un cos més estilitzat, en forma de trapezi irregular amb la base més ampla al darrere, mentre que els mascles, més corpulents, tenen la part del davant més desenvolupada. La femella té la mateixa altu-

ra i longitud que el mascle però pel que fa al pes és una mica més lleugera: 20-25 kgs.

La taca blanca posterior és diferent en cada cas, en forma de cor en la femella i de ronyó en el mascle

L'espècie presenta glàndules odoríferes a les potes posteriors i entre els ungles. Els mascles tenen, a més, a la base de la banya unes glàndules que, per les seves secrecions, juguen un paper molt important en les relacions entre els individus.

En relació al cicle de la banya del mascle, si bé es presenten variacions en funció d'aspectes climàtics, ambientals o poblacionals, generalment la caiguda de la banya es produeix entre finals de setembre i finals de novembre, el creixement de la nova banya finalitza a finals de gener o febrer i al març i abril es produeix la caiguda del vellut que recobreix la nova banya.

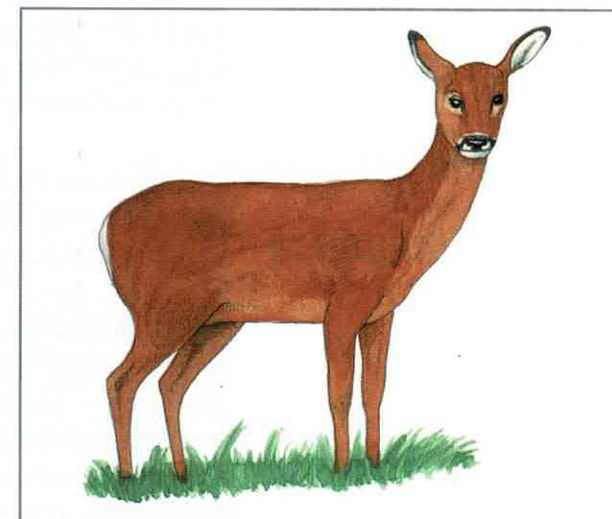
El seu aparell digestiu és molt petit en relació a la seva envergadura, cosa que l'obliga a multiplicar el nombre de cops que menja al dia i a escollir vegetals amb un fort valor nutritiu.

El règim alimentari del cabirol és molt variat, aprofita fulles, brots tendres i les flors de moltes espècies d'arbusts i plantes herbàcies. Aquest règim presenta algunes particularitats molt interessants, efectua una selecció qualitativa i quantitativa dels aliments en funció dels requeriments de cada individu.

La reproducció comença cap el mes de juliol quan les femelles entren en zel, són receptives molt poc temps, aquest fet fa que la relació entre el nombre de mascles i el de femelles ha de ser similar si es vol obtenir un alt percentatge en femelles prenyades. Els parts tenen lloc entre els mesos d'abril, juny de l'altre any, això passa perquè un cop l'òvul és fecundat, entre en un estat de diàpauza de cinc, sis mesos i fins al final d'aquest període no comença la gestació real.

Acostumen a tenir entre una i tres cries per any (27 % de femelles amb 1 cria, 78 % dues cries i 5% 3 cries). La mitjana, pel que fa a les nostres poblacions, se situa al voltant de 1.7 cries per femella i any.

Com tot animal silvestre també té depredadors. En el nostre territori, Montnegre -Corredor, els pitjors enemics que té el cabirol són els gossos asilvestrats o no controlats, el senglar i la guineu, i el toixó però tan sols en cries de fins a tres o quatre mesos.

EL CABIROL ES VA COMENÇAR A REINTRODUIR A LA SERRALADA DEL MONTNEGRE A PRINCIPIS DEL ANYS 90. AL LLARG DE DIFERENTS ANYS ES VAN ALLIBERAR UN TOTAL DE 110 EXEMPLARS QUE VAN SER IMPORTATS DE FRANÇA. AQUESTS ANIMALS VIVEN EN ESTAT COMPLETAMENT SALVATGE, CIRCUMSTÀNCIA QUE VA CONDICIONAR EN TOT MOMENT EL TRANSPORT FINS A MONTNEGRE. L'OBJECTIU VA SER QUE ELS CABIROLS AGAFESSIN EL MENYS ESTRÈS POSSIBLE A CAUSA DEL VIATGE.

El nombre de femelles i de cries és inferior al d'altres àrees sense pressió cinegètica

El llarg dels anys s'ha anat fent un seguiment del cabirol al Montnegre-Corredor i s'ha comprovat que la seva adaptació en el bosc de la serralada litoral ha estat un èxit.

A part de recuperar una espècie en les contrades del Montnegre, uns dels objectius de la reintroducció del cabirol ha estat, en la majoria dels casos, arribar a tenir unes poblacions considerables per tal que poguessin ser aprofitades mitjançant la caça.

Tal com recomana la normativa vigent, l'any 2002 deu àrees de caça del Maresme i del Vallès Oriental van establir un Pla Tècnic de Gestió Cinegètica conjunt en el qual es preveu la caça del cabirol.

Un estudi encarregat per aquestes àrees de caça estableix unes abundàncies i densitats que recolzen aquest aprofitament. Malgrat tot, la dificultat del cens en zones boscoses i l'estimador emprat estableixen uns intervals de confiança molt amples que obliga als responsables que han d'aprovar aquest pla a actuar amb precaució. La tardor del 2002 s'aprova un pla definitiu el qual s'estableix un nombre de captura de 120 exemplars.

El veterà directiu Joan Buch, de la Federació Catalana de Caça, va fer el lliurament de l'últim cabirol al Montnegre

Joan Buch, de Pineda de Mar, com a vocal de la Junta Directiva de la F.C.C., va fer el 1r lliurament de cabirol, ara fa 4 anys, i simbòlicament l'últim, el dia 27 de febrer, a Hortsavinyà, amb la presència del Cap de Secció de Conservació de la Natura del DARP

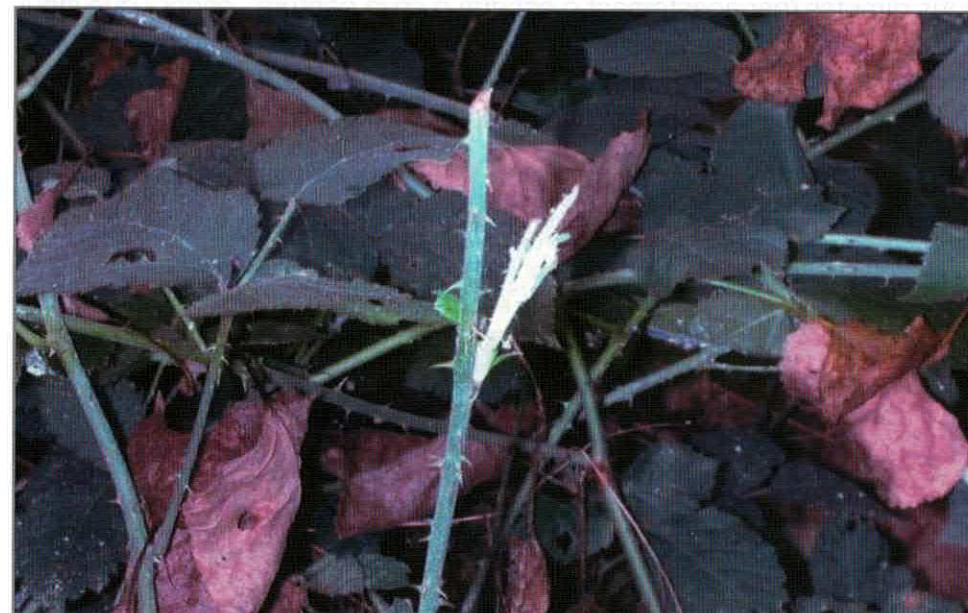
de la Generalitat, Sr. Jordi Padrós, del delegat de Caça Major de la Federació, Sr. Josep Hernández, i del vicepresident de la Territorial de Barcelona, Sr. Taxé, responsables del projecte de reintroducció del cabirol al Montnegre, completant el procés de repoblació d'uns 100 cabirols, que actualment han prosperat fins als 200, demostrant la bona idea que va tenir el veterà caçador Joan Buch a l'inspirar el projecte. Avui dia aquests cabirols que habiten al Montnegre enri-

queixen la fauna del bosc mediterrani i el beneficien, ja que s'alimenten d'unes 70 espècies vegetals autòctones, a més de donar una esperança als caçadors d'un futur i equilibrat aprofitament cinegètic. Amb el lliurament final d'11 femelles i 12 mascles, es va donar per acabat aquest pla de repoblament que ha durat 4 anys.

Andreu Fujol - Delegat Premsa Federació Catalana de Caça

L'alliberament del cabirol, que assolix un cert ressò dels mitjans de comunicació, ha estat molt polèmic per haver-se efectuat sense el consens de la propietat i d'altres agents implicats.

Diari AVUI. 15 de Març de 1998

Brots tendres, fulles, fruits del bosc, flors i plantes herbàcies són la menja habitual del cabirol. A la fotografia, diverses mostres d'esbrotament.

Fotografia: J. Ma. Vilà

El resultat de les captures han estat de 31 exemplars (13 mascles i 18 femelles). Aquest any ha estat aprovat un nou PTGC més ajustat als resultats de l'any passat, essent el nombre de captures previst de 60 exemplars.

Els estudis realitzats per tal d'obtenir la densitat aproximada d'individus consisteixen, primordialment, en fer recorreguts a peu observant i quantificant petges i corriols, punts de menja, jaços, defecacions i fent observacions directes sobre tots aquells altres indicis que puguin ajudar a identificar exemplars (restes de banyes durant la muda, restes de cabirols morts o predats, i altres).

En aquests recorreguts d'observació juntament amb els corresponents tècnics, també han estat col·laborant diferents caçadors de les 10 àrees de caça, puix la fiabilitat del mètode és major quant més gran és l'esforç del mostreig.

Aquest mètode indicari de cens aplicat al llarg del temps, dona informa-

ció molt fiable sobre l'avaluació de la població en els paràmetres relacionats amb el creixement, estabilitat o decreixement, l'èxit de la reproducció, la mortalitat i la predació, la territorialitat i els efectes provocats per factors externs o extraordinaris com ara la climatologia o les activitats antròpiques

Té les seves limitacions en el fet que el primer any de treball tan sols es pot determinar la presència (distribució). Al segon any d'aplicació del sistema es poden donar dades molt fiables sobre la població i encara relatives sobre densitats, i no és fins al tercer o quart any que es pot definir clarament quin és la densitat.

És un sistema d'estudi de les poblacions que es pot aplicar durant tot l'any, aportant informació específica en funció del cicle biològic. Per exemple, a finals de juny es pot avaluar el percentatge de parts, a finals d'estiu i principis de tardor l'èxit reproductiu, al juliol i principis d'agost es pot determinar la territorialitat en els mascles, o a partir de gener l'organització social.

Si a més s'acompanya de mètodes de treball de camp basats en observacions directes (per acostament o espera) o en la captura, encara que sigui ocasionalment, d'exemplars mitjançant xarxes o trapes per a la seva posterior anàlisi i per a l'examen de les peces capturades, la informació obtinguda en tots els aspectes és més completa.

Els resultats obtinguts seguint aquest sistema de cens són els següents:

RESULTATS			
ZONA	SUPERFÍCIE DE TREBALL	DENSITAT	Nº D'INDIVIDUS
LA ROCA	500 HA	6 IND/100 HA	30 - 35
CARDEDEU	500 HA	6 IND/100 HA	30 - 35
LLINARS	700 HA	6 IND/100 HA	40 - 45
VALGORGUINA	1.400 HA	7-8 IND/100 HA	100 - 120
SANT ISCLE	800 HA	7-8 IND/100 HA	60 - 70
SANT CELONI	2.800 HA	7-8 IND/100 HA	250
CALELLA	600 HA	6-7 IND/100 HA	50
MALGRAT-PALAFOLLS (EL FAISÀ)	1.600 HA	6-7 IND/100 HA	130
TORDERA	2.800 HA	7-8 IND/100 HA	250
FOGARS DE LA SELVA	2.200 HA	6-7 IND/100 HA	150
TOTAL	13.900 HA	6-8 IND/100 HA	1.100

Suposant que les zones de treball són les que, en principi, major nombre de cabirols tenen, i tenint en compte els factors d'error, es pot considerar que la població de cabirols el Montnegre -Corredor està als voltants del miler d'exemplars.

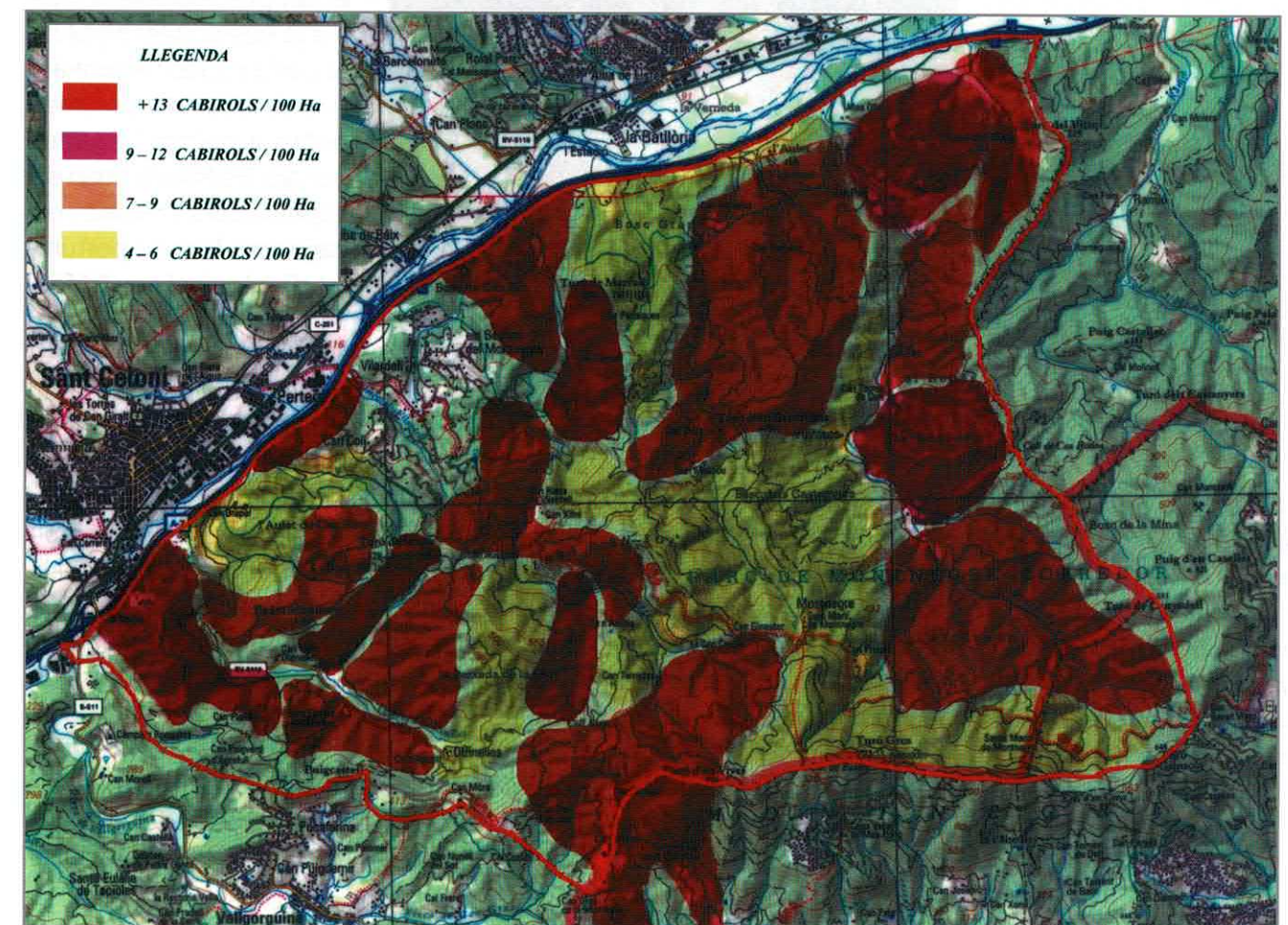
En relació a sexes, en el Montnegre - Corredor hi trobem el mateix nombre de mascles que de femelles, i si ho comparem amb altres poblacions de cabirols no sotmeses a aprofitament cinegètic, en aquestes darreres el nombre de femelles és superior.

La relació cries de l'any també és lleugerament inferior al d'altres poblacions de cabirol: en el Montnegre-Corredor el percentatge de cries és aproximadament un 0.75 respecte el capital femella, quan en altres poblacions oscil·len entre 1.2 i 1.6. Això fa sospitar problemes en relació a la predació

S'està continuant el seguiment de la població de cabirols del Montnegre i el Corredor. A part dels recorreguts a peu, es prenen dades dels cabirols capturats a les caceres, es porta un control dels cabirols vistos en el decurs de les caceres de senglar i es va recapitulant tota la informació possible que ajudi a caracteritzar exemplars (exemplars atropellats, avistaments, restes, jaços, etc).

L'objectiu principal d'aquests estudis es arribar a obtenir un Pla d'Aprofitament Cinegètic sostenible per a la cacera del cabirol.

*L'adaptació del
cabirol al bosc de
la Serralada
Litoral es pot
considerar un èxit*

Joan Manuel
Batiste Marzal
Enginyer Tècnic
Forestal
i gestor d'espais
cinegètics

INTRODUCCIÓ A L'APROFITAMENT CINEGÈTIC DEL CABIROL

**EL CABIROL TÉ UN GRAN POTENCIAL COM A RECURS ECONÒMIC
SOSTENIBLE PER A GENERAR RENDES FORESTALS.**

*L'absència a
Catalunya de
depredadors
efectius del cabirol ha afavorit un
ràpid creixement
d'aquesta espècie.*

El cabirol és un animal tímid i esquerp, per això és difícil avisar-lo. A la fotografia un exemplar captat per una cambra combinada amb un sensor dins d'un programa de seguiment de la fauna del Montnegre-Corredor que es duu a cap sota els auspicis del parc.

Fotografia: Ignasi Torre

La seva captura resulta força complicada ja que exigeix un gran coneixement de l'entorn i costums de l'animal, a més d'una bona dosi de paciència i molta cura a l'hora d'apropar-se, per tal de no ser descoberts per la seva fina oïda o pel seu sensible olfacte. Aquestes dificultats suposen un repte engrescador per als caçadors que, cada dia més, demanden objectius cinegètics amb l'atractiu d'una cacera entretinguda, desenvolupada en un entorn de natura a muntanya.

L'objecte d'aquest article és apropar l'aprofitament cinegètic del cabirol als propietaris de terrenys forestals colonitzats per aquesta espècie, atès el seu potencial com a recurs econòmic sostenible que genera rendes forestals.

Hàbitat

Els boscos humits de quercínees amb abundant sotabosc constitueixen la formació vegetal ideal on el cabirol passa la major part del temps, encara que necessita tenir a l'abast pastures fresques o conreus per tal de complementar la seva dieta herbívora. Per aquesta raó, al llindar del bosc d'al-

El cabirol és un dels habitants del bosc més esquius i difícil de veure, per això es coneix en alguns indrets amb el nom de follet. Però les periòdiques incursions a les clarianes i als conreus propers en recerca d'aliment el fan previsiblement visible ja que aquest herbívor té poca capacitat rumiant i necessita menjar unes dotze a quinze vegades per dia. És llavors quan els depredadors naturals i els caçadors tenen oportunitat d'obtenir el seu trofeu.

Tot i que l'aparent vulnerabilitat del cabirol quan surt del bosc pot fer pensar en una cacera fàcil, la

zina, roure o surera amb les pastures, s'hi troba l'hàbitat òptim on el cabirol cobreix les seves necessitats alimentàries i de refugi.

A Catalunya la població de cabirol s'ha escampat des de La Cerdanya i Vall d'Àràn fins a colonitzar les zones muntanyoses de Lleida, Girona i Barcelona. Aquest procés expansiu natural ha estat reforçat amb programes de repoblació duts a terme pel Departament de Medi Ambient, amb resultats generals satisfactoris que han permès en pocs anys incrementar notablement el cens de població d'aquesta espècie.

Costums alimentàries

Als boscos mediterranis la meitat de la dieta del cabirol està formada per vegetació llenyosa que obté dels brots tendres i les branques baixeres dels arbres. La resta de la seva dieta es compon a parts iguals, de fruits del bosc (glans, arboç, etc.) i herba de pastura. Aquestes proporcions varien poc d'un lloc a un altre dins l'àmbit mediterrani, però les diferències són notables al llarg de l'any, així com la quantitat ingerida, ja que les femelles durant l'època de lactància (primavera) i els mascles durant el zel (principi de l'estiu) incrementen notablement el consum d'aliments, principalment herba i brots. És llavors que els danys als conreus de cereal, pastures, fruiters i a la vegetació natural resulten més evidents, sobre tot en aquelles zones on la densitat de cabirols supera la capacitat de càrrega del terreny.

Control de la població de cabirol i aprofitament cinegètic

Nivells fins al 10-15 % d'afectació a la vegetació es consideren en general, tolerables o suportables per les comunitats vegetals on viu el cabirol, encara que aquesta proporció de danys suposa ja un greu impacte a les zones cultivades. El control ordenat de la població d'aquesta espècie resulta imprescindible a partir del moment que el cens creix per damunt de la capacitat de càrrega del territori i per tant, es produeixen danys que superen el nivell d'acceptació.

L'absència a Catalunya dels depredadors més efectius del cabirol ha afavorit un ràpid creixement d'aquesta espècie a les zones boscoses on les condicions del medi resulten idònies per al seu desenvolupament. Així, a les comarques on s'ha recuperat el cabirol es troben densitats que puntualment superen els 15 individus cada 100 hectàrees.

La densitat ideal de cabirols a l'àmbit mediterrani es considera entre valors de 8 a 14 individus cada 100 hectàrees de terreny natural sense aportació artificial d'aliment i fins a 20 cada 100 hectàrees a les zones on s'han realitzat actuacions de millora encaminades al foment de la fauna cinegètica (sembres al llindar del bosc, instal·lació de menjadors i abeuradors, execució d'aclarides i neteges de la forest, etc.). Valors superiors als indicats

Al llindar del bosc d'alzina, roure o surera amb les pastures, s'hi troba l'hàbitat òptim on el cabirol cobreix les seves necessitats alimentàries i de refugi. A la fotografia, exemple de jaç.

Excrements de cabirol
Fotografies: J. Ma. Vilà

Petges de cabirol

Fotografia: J. Ma. Vilà

esdevenen un problema per a mantenir unes condicions de salubritat adequades a les colònies estables de cabirol. A més, un excés de població pot generar rebuig social envers aquest animal com a conseqüència dels danys excessius a conreus i a la vegetació natural, ja que no sols minva la productivitat sinó que fins i tot pot dificultar la regeneració del bosc i desmillorar considerablement l'estat vegetatiu de l'arbrat existent.

L'aprofitament cinegètic ordenat esdevé aleshores una eina valuosa per a mantenir una densitat i estructura òptimes de la població de cabirol i per a contenir en valors acceptables el nivell de danys produïts a la vegetació natural i als conreus, tot reportant beneficis de diversa mena al propietari de terreny forestal o de conreus a zones de muntanya, com:

- Obtenció de rendes directes per l'explotació del vedat de caça.
- Promoció del turisme cinegètic de caça major (generalment es tracta de turistes amb alt poder adquisitiu i respectuosos amb l'entorn) i del turisme de muntanya interessat simplement en observar la fauna feréstega al seu medi natural.
- Generació de llocs de treball directes (guies i guardes de caça, execució de treballs per a la millora del medi, etc.) i indirectes a partir del turisme cinegètic i rural.

A més dels avantatges de l'aprofitament cinegètic, els propietaris de finques que suporten una població estable i ordenada de cabirol, poden rebre un tractament preferent per part de l'administració en la concessió d'ajudes a la millora dels boscos, atès la particular necessitat d'aquesta espècie per un entorn vegetal en bon estat de conservació. Per altra banda, la presència del cabirol afegeix un valor ambiental a les finques forestals per l'augment de biodiversitat i l'enriquiment dels ecosistemes on viu. Per tant, uns terrenys amb població estable de cabirol comporten una sèrie d'externalitats positives que deuen esdevenir en gratificacions econòmiques compensatòries per al propietari que suporta el medi natural generador d'aquest benefici ambiental. Probablement, aquest reconeixement social i oficial envers els propietaris forestals tardarà molt temps en arribar, per tant, l'aprofitament cinegètic ordenat del cabirol esdevé actualment la millor manera d'obtenir unes rendes sostenibles d'aquest recurs natural.

Ordenació de l'aprofitament cinegètic del cabirol

L'ordenació és l'objecte principal del Pla Tècnic d'Aprofitament Cinegètic que és el document bàsic de gestió dels vedats de caça. Per tant, aquest article sols farà esment dels factors fonamentals que cal tenir en compte a l'hora de planificar una explotació cinegètica des de la doble vessant ecològica i econòmica.

Inicialment caldrà establir la base del programa de gestió, estudiant les característiques del medi natural i social on es pretén realitzar l'aprofitament. Una part ineludible de l'estudi és la realització d'un cens exhaustiu de la fauna cinegètica objecte d'ordenació, determinant la seva densitat i estructura d'edats per sexes. Aquesta informació de les característiques de població, juntament amb paràmetres relatius a la capacitat de càrrega del terreny, densitat ideal i d'altres, permetran en una segona fase, programar en el temps les actuacions de millora ambiental i determinar les possibilitats de l'aprofitament cinegètic.

Les captures de la possibilitat fixada de cabirols atindrà als següents criteris:

- Aconseguir una estructura ideal de la població per edats i sexe, d'acord a la densitat considerada adequada a les característiques ecològiques de l'entorn.
- Evitar danys excessius a la vegetació natural i als conreus.
- Obtindre trofeus de caça. En el cas del cabirol el trofeu són les banyes del mascle adult, en base a diferents paràmetres de qualificació relatius a la seva mida i conformació.

En una última fase del programa de gestió s'analitzarà el potencial econòmic de la explotació, atès el nivell d'ingressos previst (comercialització de la caça) i les despeses necessàries, tant d'inversió com de manteniment del vedat.

- Despeses habituals: realització de sembrats, col·locació d'abeuradors i condicionament de fonts i "basses terreres", senyalització del vedat, millora de camins i corriols, arrendament o adquisició de terrenys, assegurances, tractaments de la vegetació, guarderia de caça, vacunacions, censos de població, gestió tècnica, etc.

Les despeses bàsiques poden variar molt d'un vedat a un altre en funció del tipus i qualitat de la gestió efectuada, però valors de referència oscil·len de 3 a 7 euros anuals per hectàrea en explotacions de 1500 a 3000 hectàrees de superfície. Cal considerar a banda, el pagament de possibles indemnitzacions per danys a conreus demandats pels agricultors al titular del vedat de caça.

- Ingressos: aquest és el factor més condicionat de la gestió cinegètica ja que bàsicament depèn d'altres paràmetres variables, com la densitat de població i possibilitats de captura, valors i demanda del mercat cinegètic comarcal, tipus de comercialització (directa o amb intermediaris), possible venda de la carn, aplicació de diferents criteris d'aprofitament, existència d'una oferta complementària (batudes de senglar, caça menor, caça menor intensiva, visites guiades) etc.

L'import dels ingressos, sols per la caça del cabirol, a un vedat amb densitat de població de 8 a 10 individus cada 100 hectàrees i una superfície de 1500 a 3000 hectàrees, pot oscil·lar entre valors de referència de 10 a 14 euros per hectàrea.

Encara que de manera molt sintètica, els valors d'ingressos i despeses exposats dona una idea dels possibles guanys que l'aprofitament cinegètic del cabirol pot generar i que a la fi, una part haurà de beneficiar els propietaris de terrenys inclosos en un vedat de caça.

Per acabar, cal fer esment que el manteniment dels recursos cinegètics està lligat a una gestió global del territori i per tant, compromès amb la conservació del medi natural. L'aprofitament cinegètic del cabirol esdevé un incentiu per a invertir en millores als boscos que en definitiva, suposaran un increment de les rendes forestals que tot propietari necessita per tal de conservar un patrimoni natural del qual, al capdavall, tots en gaudim.

El control ordenat resulta imprescindible a partir del moment que el cens creix per damunt de la capacitat de càrrega del territori.

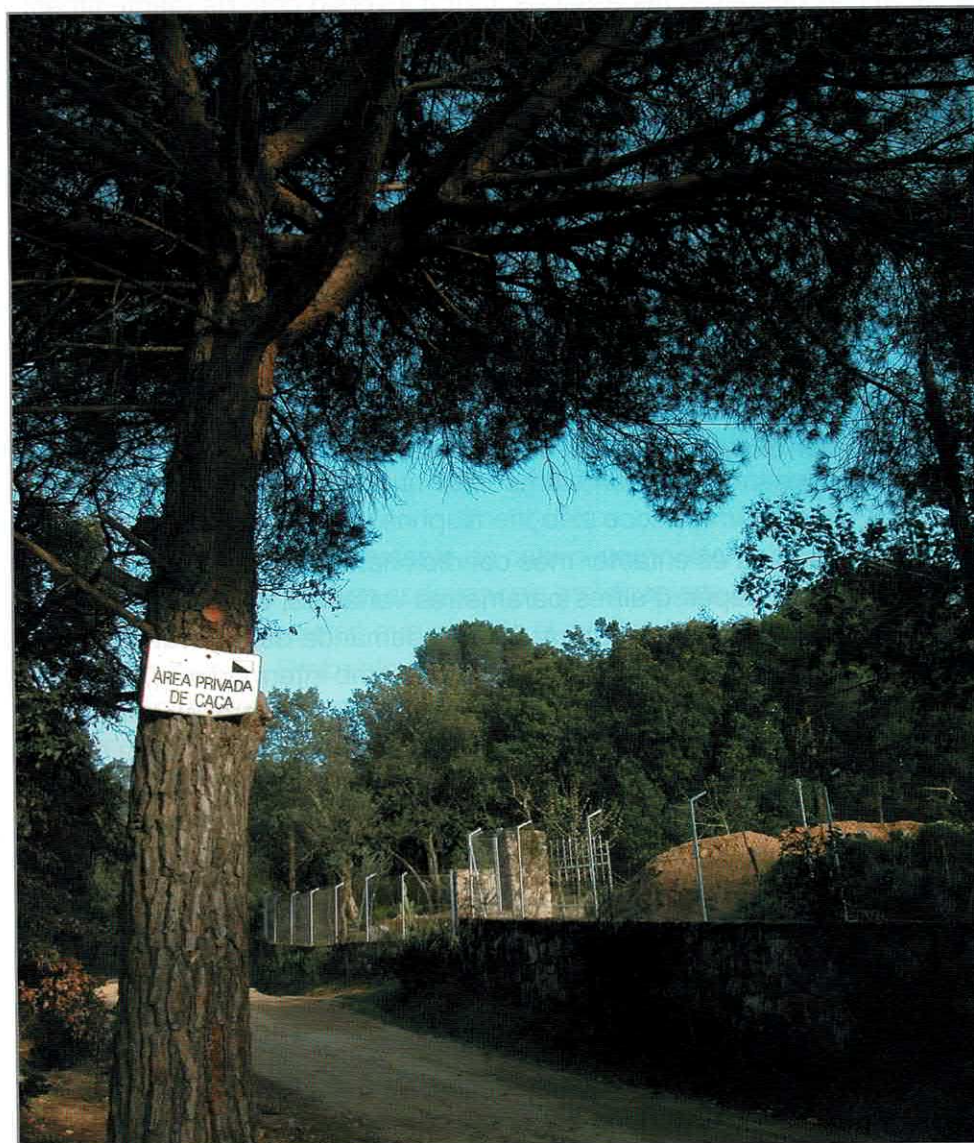
Joan Botey i Serra
Propietari Forestal
Fotografies :
Carles Puche

LA CAÇA COM A RECURS PER A LA PROPIETAT FORESTAL

LA CAÇA HA DE CONVERTIR-SE EN UN INPUT MÉS DE LA RENDIBILITAT DE LES FINQUES. ACONSEGUIR-HO PASSA PER TENIR PRESENTS UNA SÈRIE DE FACTORS.

*Avui, ni amb les
subvencions, és
possible viure
exclusivament
del bosc.*

Una àrea privada de caça ha de significar que en el seu perímetre hi ha una veritable gestió de l'activitat en tots els sentits, construïda a partir del consens i a benefici de totes les parts implicades. La distància respecte les zones habitades, per exemple, s'ha de respectar escrupolosament.

Els boscos aporten a la societat una sèrie de beneficis que podem englobar en tres grans calaixos: els productes físics (fusta, llenya, fruits, reïna, ...), els de ús social (esbarjo, cultura, esport, ...) i els ecològics (absorció de CO2, evitar l'erosió, gestionar l'aigua,...).

La conservació dels boscos exigeix gestionar equilibradament aquests beneficis de manera que no minvin, que es regenerin, i que el producte econòmic que produeixin permeti que la gestió sigui possible, i, a casa nostra que el propietari-gestor en pugui viure.

Viure del bosc a Catalunya va ésser possible fins que va caure la bomba atòmica, no la de Hiroshima, sinó la que representa l'arribada del gas butà a les cuines, que va esdevenir els anys 50 del segle passat. Fins aleshores, el carbó pagava la neteja dels boscos i dels camins, de manera que la venda de productes del bosc (fusta, suro, ...) esdevenia gairebé un benefici net. No es subvencionava res perquè no calia. I els propietaris-gestors en podien viure.

Avui, tot i les subvencions, no en pot viure ningú, a no ser que ho complementi amb bestiar, agricultura, fruita o altres recursos d'algunes finques amb possibilitat de polivalència.

L'impacte de la caça sobre el territori s'ha de minimitzar i això comença per desterrar les pràctiques incorrectes. A la fotografia cartutxos abandonats i recollits en pocs metres de diàmetre al Montnegre.

Ha arribat el moment de, si volem sobreviure i per tant conservar, obrir els altres calaixos. Per obrir aquests dos altres calaixos, i que ens reportin compensacions econòmiques, ens cal una clau molt especial.

Els propietaris del territori, democràticament, som una minoria que no compta. Per si això fos poc, la imatge que la societat té de nosaltres, a causa d'una mala interpretació que van donar els ecologistes dels primers moments, és la d'uns expoliadors de la natura sense escrúpols.

Avui, si volem conservar hem d'influir socialment, hem de tornar a guanyar el reconeixement social, i, no cal dir que si la societat està amb nosaltres els polítics també ho estaran. Hem de saber vèncer aquesta desconfiança de la societat envers la nostra gestió, i per això ja hi han eines: els compromisos de planificació i la certificació per tercers d'aquesta gestió sostenible.

La clau dels calaixos que falten per obrir és el reconeixement social de la nostra gestió sostenible. Però això no vol dir que haguem de perdre els nostres drets de propietat privada, sinó que, partint del seu reconeixement, hem de saber-los valorar i ser oportuns. Per això necessitem que les activitats d'ús social o beneficis ecològics estiguin ben reglamentats legalment, i els drets d'uns i altres ben clarificats.

Cobert de la Colla del senglar de Sant Celoni, prop de Sant Martí

Per exemple, si el que volem regular a Catalunya és la collita de bolets a les nostres finques, ho tenim malament, perquè no hi ha un govern de la Generalitat que vulgui governar que s'atreveixi a regular i legislar la collita del rovelló, tot i que el dret de propietat romà existent ens empara. Perderia les eleccions i a més hi hauria morts i ferits.

Els propietaris-gestors ens podem defensar millor a nivell local, i el primer que ens cal és fer-nos amb els que estimen els boscos i que viuen pels voltants, hem de saber veure en els excursionistes, els ecologistes, i els caçadors els nostres aliats, els agrada el mateix que ens agrada a nosaltres, i, si està ben legislat, ja coneixen els nostres drets.

Per exemple, avui tot caçador coneix que per caçar s'ha de pagar. Caçar de franc s'ha acabat de fa temps, la caça és, pel demés, un esport car, perquè la tinença d'armes per ella mateixa, a més de ser una murga, requereix dedicar-hi un pressupost continu.

Si nosaltres propietaris arrendem la caça d'alguna espècie a gent forana, estem absolutament en el nostre dret, però automàticament els caçadors de l'entorn hauran d'anar a caçar més lluny i no ens defensaran la nostra finca. Tampoc ens la defensarà la gent forana: pagaran i marxaran.

Segurament dels usos socials existents la caça és el més regulat i legislat, tot això va a favor del propietari, no hem de convèncer ningú, la gent ja coneix els nostres drets, tot està legislat. Nosaltres sols hem de conèixer el preu de mercat per Ha del que volem arrendar.

Aquí ja entrem en un terreny més complex, en primer lloc hem de conèixer si amb l'extensió de la nostra finca, i/o veïns que vulguin, arribem a l'extensió mínima exigida per fer un acotat privat. Si no hi arribem, segurament algun acotat municipal ens festejarà, aleshores les condicions per entrar-hi han de de ser prou remuneradores bé amb diners bé amb drets de cacera en relació a les hectàrees aportades. No recomanaria deixar-ho com a terreny lliure, perquè aquest és el refugi dels desesperats que no respecten ni plans de gestió, ni distàncies de trets a les cases, ni drets de ningú.

Avui dia els acotats funcionen amb plans de gestió cinegètica, que regulen l'extermini de les espècies, i guarderies que vigilen els caçadors forans. Qualsevol abús en aquest sentit es denunciaria.

Quan ens fixem en el preu de mercat de la hectàrea d'acotat per una espècie, hem de conèixer que és amb guarderia inclosa, i que aquesta fàcilment puja la meitat del preu total. Si nosaltres ens fem càrrec de la guarderia podem cobrar el preu total, però en cas contrari cal trobar un arranament econòmic.

Segons les espècies cinegètiques existents, de vegades es pot diversificar l'oferta, de manera que, per exemple, uns cacin el senglar, d'altres la becada, i el cabirol es caci a l'aguait amb permisos especials de la propietat.

Si tenim en compte, a més del benefici econòmic, que cal satisfer la societat circumdant, estarem actuant en la línia que crec que convé més al propietari forestal, la que l'hi donarà reconeixement social, i amb la mateixa clau obrirà més calaixos.

Barcelona, 23 de Gener de 2004

El propietari s'ha d'aliar amb els que, com ell, estimen el bosc: els ecologistes, els excursionistes, els caçadors...

Nom CA L'ARENES

Municipi Dosrius

Indret El Far

Accés Està situada pràcticament a la carena de la serra del Corredor, al vessant nord del coll de ca l'Arenes, a 450 metres d'alçada. Es troba al cap d'un camí senyalitzat de 200 metres que trenca vers el nord des de la carretera rural que del coll de can Bordoi (Llinars del Vallès) mena al santuari del Corredor, tot travessant el veïnat del Far. De can Bordoi a ca l'Arenes hi ha uns set quilòmetres.

Electricitat Sí

Estat de la casa La casa es troba en bon estat de conservació.

Descripció de l'edificació El conjunt d'edificis d'aquesta masia està bastit en part al voltant d'un pati tancat per un portal amb ràfec. El cos principal té tres plantes i teulada a doble vessant. A la façana nord té afegit un segon cos també amb la carena de la teulada orientada de nord a sud, amb una planta sobre un ampli celler semi-soterrat i dos importants contraforts que reforcen la façana nord. El celler té dos nivells d'alçada; el segon, per damunt dels cubs, s'obre a l'exterior per una porta per on eren introduïdes les portadores del raïm veremat a les antigues vinyes del solell de la finca. Un pontet de pedra que travessa el canal de desguàs de l'era permet l'accés. Aquest canal drena els erms que envolten la capella i tot el costat est de la casa.

A la façana sud hi ha un rellotge de sol que va substituir un de més antic que encara s'insinua un poc més abaix; probablement aquest canvi es donà quan es va ampliar la casa amb una ala afegida a llevant i allargassada de nord a sud, amb un porxo suportat per dues arcades. Aquest afegit compta encara amb dos aparellats més: a l'est una capella força gran, amb un segell dedicat a Sant Andreu a la volta del sostre i un cos de dues plantes al nord.

Elements d'interès A la façana de ponent del cos de darrera de la casa, al nord, hi ha una finestra gòtica. També hi ha un detall gòtic al marc de pedra de la cuina dels masovers.

L'escala interior principal és sostinguda per un interessant arc de volta asimètrica, similar al de can Bosc i compta encara amb l'obertura de l'antic mirador (espiell).

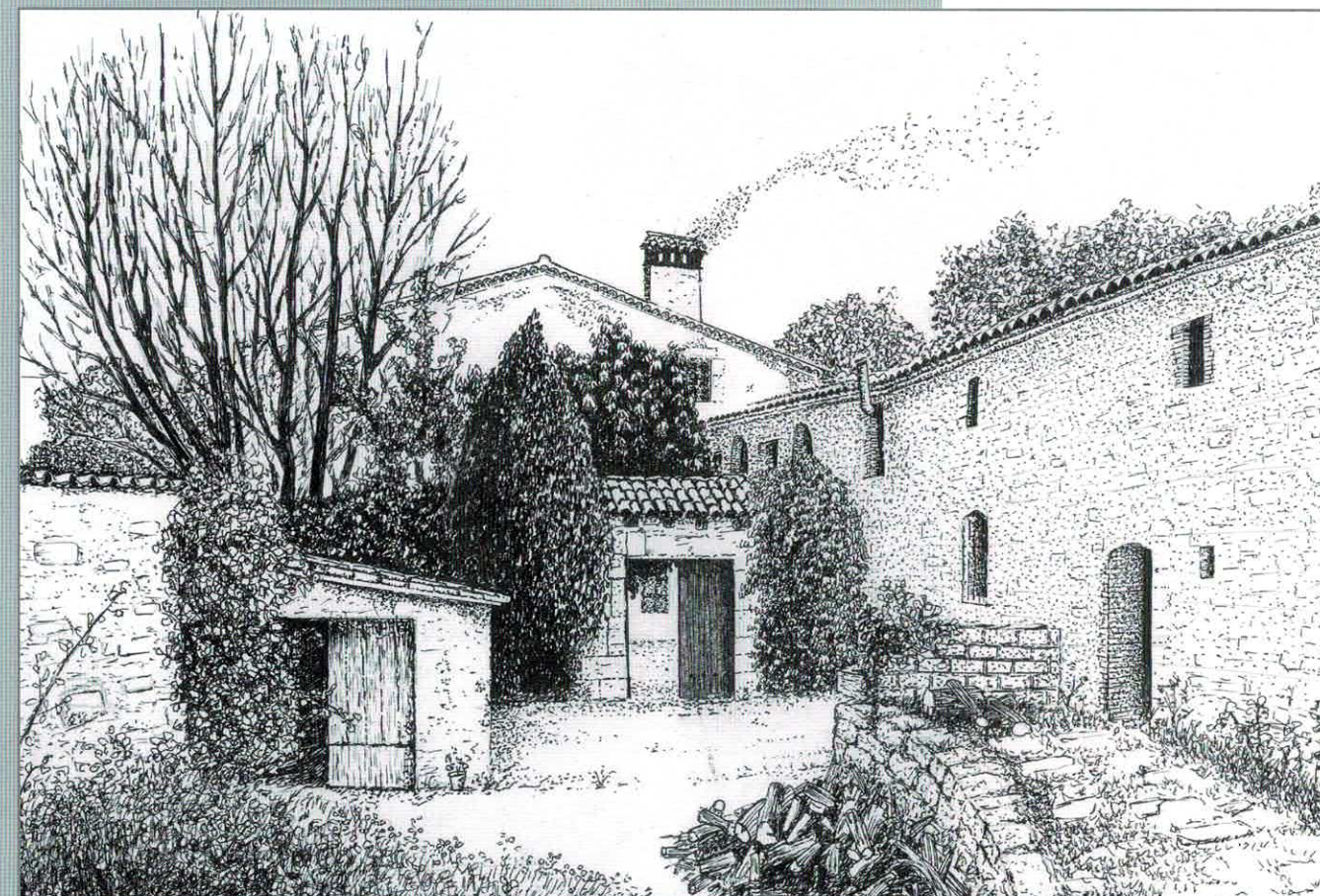
En una de les habitacions del primer pis es conserva l'esbós mural d'un paó dibuixat a l'època de quan la casa tenia només dues plantes.

Datació El document més antic trobat que fa referència a ca l'Arenes és l'acta de consagració de la capella, al 1525. Alguns estudiosos daten la casa al segle XVII, entre altres arguments, pel fet de tenir el portal amb llinda i no ésser rodó. Tot i això, a la cort més llarga, de construcció posterior, s'hi troben dovelles de punt rodó aprofitades per a completar les finestres. Possiblement aquestes peces sortiren de l'enderroc d'una antiga porta dovellada.

El 1565 es va encarregar a Joan Baptista, de Lisboa, la confecció del retaule major de la capella (desaparegut després de la guerra civil espanyola). Sembla que va aprofitar el seu pas pel Corredor: també es va encarregar del retaule del Corredor, restaurat a mitjans de la dècada de 1990. En Salvi Arenes, propietari de ca l'Arenes, juntament amb el propietari de can Bosc, Antoni Bosch, fundaren un benefici per a la capella del Santuari del Corredor.

La finca tenia una important superfície de vinya que els anys varen anar reduint fins a desaparèixer, diverses quarteres de sequer i dues de regadiu. Actualment, a més del seu ús com habitatge, és la seu de l'Escola de Natura del Corredor.

Història

fauna

Nom comú ESQUIROL, ESQUIRÓ
Nom científic *Sciurus vulgaris*

Morfologia és un esciúrid que no es pot confondre amb cap altre espècie. Es de mida mitjana amb el musell curt i uns ulls foscos, grans i que sobresurten. Les potes de davant són relativament curtes, comparades amb les posteriors, molt desenvolupades i que els permet saltar amb facilitat. Destaca la cua que fa entre 14 i 25 cm i que té pèls llargs vermellosos, com la resta del cos, encara que el cos és d'un to més apagat. A l'hivern tenen el pèl més llarg, sobretot es veu a les orelles. Poden pesar uns 300 grams.

Ecologia

L'esquirol viu a tota mena d'espais forestals, des dels boscos d'alzines fins als boscos de ribera, ja que està adaptat a desplaçar-se de branca en branca, poques vegades es deixa veure per terra. La presència d'aquest rosegador de mida mitjana va lligada a la presència d'arbres que li ofereixin refugi i llavors, ja sigui de pins o d'alzines o bé de suros. Però, sobretot, l'esquirol prefereix les pinedes. Es veu afavorit per la presència del pi blanc i del pi pinyer.

Pel que fa l'alçada el podem trobar a nivell del mar i fins els 2400 m, per exemple, als Pirineus. Bàsicament s'alimenta de pinyons i, si no n'hi ha, es poden alimentar de glans i d'alguna fruita del bosc.

Distribució

Es troba per tota Europa on hi ha masses forestals. A Catalunya és present allà on hi ha grans masses forestals. Al Montnegre - Corredor el trobem a tot el massís, no és molt abundant, però es fa evident allà on hi ha pinedes de pi pinyer i pi blanc.

Relació amb l'home

L'abandó progressiu dels camps de conreus que ha patit Catalunya des de la meitat del S. XX, ha afavorit l'expansió dels boscos i això ha beneficiat aquesta espècie. No ha estat mai considerada una amenaça per l'home ni tampoc afecta els conreus. Malgrat tot, havia estat molt caçada per ser dissecada. Avui esdevé una espècie vedada.

Curiositats

L'esquirol recull llavors que no es menja i acostuma de fer rebosts, enterrant les llavors en el sòl dels boscos. Generalment enterren unes quantes llavors a diferents llocs. Això el converteix, molt cops, amb un repoblador natural de pins i alzines.

fauna

Nom comú
TALLAROL CAPNEGRE, TALLARET CAP-
NEGRE, PASSABARDISSES

Nom científic
Sylvia melanocephala

Morfologia

És un ocell de mida petita, fa entre 13 i 14 cm. Tal com diu el seu nom comú, el cap és més fosc que la resta del cos. En els mascles el cap és negre fins ben bé sota els ulls i l'anell ocular és vermellós, en canvi les femelles tenen el cap gris marronós i l'anell ocular és de color taronja. Es pot destacar la seva cua llarga de color gris fosc en els mascles i marronosa en les femelles, ambdós casos tenen les rectrius externes blanques. Això fa que quan volen es vegin les vores de la cua de color blanc.

El tallarol capnegre viu a tot tipus de matollars, màquies i boscos típicament mediterranis. Tot i que és una espècie que no està lligada a la presència de l'home se'l pot veure sovint en parcs i jardins de les ciutats. Cria en els arbustos alts, a vegades fins i tot a poca alçada. Intenta fer els nius entre les branques d'arbustos poc accessibles. S'alimenta d'insectes els mesos de primavera i estiu. La resta de l'any pot menjar fruits com figues, raïms o bé cireres d'arboç.

A Catalunya esdevé una espècie sedentària, però en les zones més fredes du a terme petits desplaçaments a la cerca de menys fred i d'aliment, per això es desplacen cap a les comarques més litorals. Viu preferentment per sota els 1000 m. Al Montnegre - Corredor es troba als alzinars, a les suredes, a les rouredes, i als boscos mixtes. És el segon ocell més abundant al massís, després del rupestris. La presència de boscos mediterranis amb un sotabosc ple, per exemple, de bruc boal afavoreix el seu desenvolupament. També és present a tota la conca mediterrània on defuig els sectors més continentals i, per això, d'un clima més rigorós.

Tot i no ser una espècie molt coneguda, és molt abundant als nostres boscos. Es pot observar amb facilitat, però a diferència del rupestris, el tallarol capnegre sí que fuig de la presència de l'home. Es pot veure a gairebé tots els pobles que envolten en parc.

Si les condicions són favorables cria dos cops a l'any, el mascle i la femella fan el primer niu al març entre matolls i ortigues, si convé. Quan els polls ja tenen uns 11 dies deixen el niu i és el mascle qui els acaba d'alimentar, llavors la femella es posa a preparar la segona niada, que sol ser entre juny i juliol.

Ecologia

Distribució

Relació amb l'home

Curiositats

PLÀTANS DE LA CARRETERA NOVA

Nom científic

Platanus x hispanica

Localització

Són una sèrie d'arbres aliniats a banda i banda de la carretera de Sant Celoni a Arenys de Mar, al seu pas pel poble de Vallgorguina, i que porta el nom de Carretera Nova. És municipi de Vallgorguina.

Altitud

210 m

Accés

Sector de la Carretera Nova, venint de Sant Celoni, entre el c/ Montnegre i el c/ Església.

Mides

Volt del canó	entre 2,60 m i 3,05 m
Alçada	10 m
Amplada de la capçada	4 m

Característiques

És un grup de 13 plàtans que malauradament s'han fet massa grossos pel lloc on estan ubicats. En alguns exemplars la soca toca la carretera. Els més gruixuts estan situats a la banda esquerra, venint de Sant Celoni. Un fa 3 metres i un altre 3,05 metres. Han estat molt escapçats per evitar l'invasió de la carretera i les cases.

Bibliografia

GARCIA, Enric (1999). Recull de noms antics i moderns. Associació Cultural de Vallgorguina. Vallgorguina.

ALBA DEL PLA DEL FORN

Nom científic

Populus alba

Localització

És situat a peu de camí, al marge d'un camp i a tocar del bosc, molt aprop del poble de Vallgorguina. És municipi de Vallgorguina.

Altitud

210 m

Accés

Des de Vallgorguina, cal agafar el c/ Montseny, que és paral·lel a la riera, i seguir-lo, aigües avall, fins al final. Després s'agafa un pont, a l'esquerra, que travessa la riera. Cal seguir recte per la pista. A poc es troba, a la dreta, entre uns plàtans, la Font del Forn. A menys de 500 m es veu l'arbre, a la dreta, al costat del camí.

Mides

Volta de canó	2,8 m
Alçada	25 m
Amplada de la capçada	8 m

És un arbre força dret i alt. Es veu de lluny, a causa de quedar aïllat. El seu aspecte és vigorós, malgrat haver sofert retallades.

MORA, Jaume & RIERA, Joan M. (1991). Els arbres monumentals i d'anomenada de Vallgorguina. Associació Cultural de Vallgorguina. Vallgorguina.

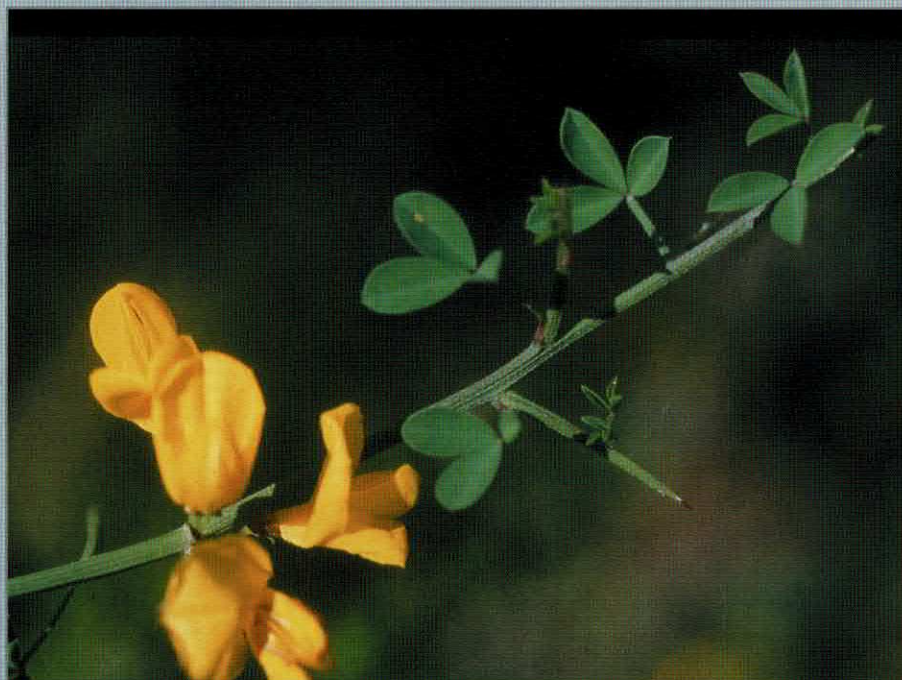
GARCIA, Enric (1999). Recull de noms antics i moderns. Associació Cultural de Vallgorguina. Vallgorguina.

Característiques

Bibliografia

flora

Nom comú ARGELAGA NEGRA

Nom científic *Calicotome spinosa*

Morfologia

Arbust alt, d'1-2 m d'alçària, molt ramificat, amb branques alternes, amb espines robustes, dures i molt punxents. Les fulles són compostes de tres folíols caducs i amb un peciol llarg de 4-19 mm. Les fulles solitàries o en petits grups de 2-4, grogues, surten de l'axil·la de les fulles, sostingudes per un pedicel de 3-7 mm. El fruit és un llegum allargat, sense pèls, lluent i negre a la maduresa, que conté de 2 a 9 llavors. Floreix de març a maig.

Ecologia

És un arbust propi de les brolles de les terres seques mediterrànies, especialment sobre sòls silícis i allà on hi ha terres argiloses.

Distribució

És un arbust present en les terres litorals mediterrànies. Al Montnegre i el Corredor és present gairebé arreu dels vessants, en especial en els solells i replans argilosos. És especialment freqüent en algunes suredes.

Relació amb l'home

No té cap interès en l'actualitat. Abans tenia les mateixes aplicacions que els altres arbusts de les brolles i màquies, com a combustible pels forns.

flora

Nom comú AVELLANER

Nom científic *Corylus avellana* **Família** betulàcies

Morfologia

Arbust alt o arbret caducifoli que pot assolir els 8 metres d'alçària, sovint més baix. Es ramifica en nombrosos peus des de la soca, sense tenir un tronc principal, que li dona l'aspecte d'una capçada força ampla. L'escorça és gairebé llisa, d'un color bru-rogenc, que amb el temps esdevé grisenc i clivellada. Les branquetes tendres són cobertes de pèls. El tronc pot assolir els 20 cm de diàmetre. Les fulles són simples, amples, rugoses amb vora irregular i doblement dentada i amb els nervis marcats; la cara superior és d'un verd intens amb pèls que cauen aviat; en el revers es mantenen més, sobretot en els nervis; tenen forma de cor a la banda del peciol i en punta allargada al costat oposat; el peciol és d'uns 6-15 cm. Les flors masculines s'agrupen en llargs aments de fins 8 cm: el pol·len es dissemina abans de sortir les fulles. Les flors femenines s'agrupen en nombre d'1-5. Fa fruits secs que són coberts d'una closca llenyosa de color bru-rogenc. Floreix l'hivern i el fruit madura des de fi de juliol fins l'octubre.

Distribució

És una espècie abundant en els estatges montans humits, on forma extenses bosquines, sovint sota un estrat arbori alt de pi roig, roures o d'altres arbres. En el Montnegre i el Corredor es troba localitzat en els indrets amb ambient atmosfèric humit. És més abundant en el cantó obac on es troben avellanoses ben desenvolupades. Es barreja amb d'altres arbres caducifolis com el cirerer, el roure, el trèmol i el castanyer. L'abandó de les activitats agrícoles, ramaderes i forestals ha afavorit el desenvolupament de les avellanoses. Ara es troba probablement en una fase de màxima extensió. En fases posteriors les avellanoses poden reduir la seva extensió a causa de la consolidació de boscos caducifolis mixtos.

Relació amb l'home

Ha estat un arbust afavorit indirectament a causa de la disminució de les activitats tradicionals. Les tiges, molt rectes, són utilitzades com a bastons. L'avellaner ha estat plantat pel seu fruit, l'avellana.

Curiositats

Les avellanoses del Montnegre són ben conegudes pels botànics pel seu gran desenvolupament i pel seu valor ecològic i biològic. Constitueix una comunitat vegetal que fou descrita per Oriol de Bolòs el 1956. És una comunitat d'avellaners amb la falguera *Polystichum setiferum*, que al Montnegre pren el nom d'avellanosa amb cirerer, en una variant on hi ha la rèvola (*Stellaria holostea*) i l'escorodònia (*Teucrium scorodonia*). L'inventari típic d'aquesta variant d'avellanosa el feu Oriol de Bolòs en el sot de Garrumbau, a 520 metres d'altitud, acompanyat de Josias Braun-Blanquet i Pere Montserrat.

COM S'HA FET EL MAPA DE L'ALPINA

SERVEIS TÈCNICS
D'EDITORIAL ALPINA

EL NOU MAPA DEL MONTNEGRE I EL CORREDOR CONSTITUEIX UNA APORTACIÓ DE PRIMER ORDRE AL CONEIXEMENT DE LA MUNTANYA, LA SEVA ELABORACIÓ REQUEREIX UN TREBALL DE CAMP ACURAT I ÉS LA SUMA DE MÚLTIPLES APORTACIONS

L'elaboració del mapa excursionista de la nova sèrie E-25 del Parc Natural del Montnegre i el Corredor, coeditat per Editorial Alpina i Geoestel, i amb el suport de la Diputació de Barcelona, requereix tot un desplegament tant tecnològic com humà, que fa possible la realització d'un mapa amb un alt nivell de fiabilitat i sobretot amb un treball de recerca en el camp de la toponímia, que en moltes ocasions és inèdit a la zona. El treball de camp acurat i les aportacions, moltes vegades desinteressades, per part de col·laboradors locals, és l'únic recurs vàlid perquè el resultat final sigui satisfactori.

Per dur a terme el mapa a escala 1:25.000 es va partir de la base cartogràfica digital procedent de l'IGN (Instituto Geográfico Nacional), l'únic organisme oficial que actualment disposa d'aquesta informació. El primer obstacle o inconvenient important, és la data d'elaboració de la base cartogràfica, ja que gairebé sempre passen més de deu anys entre el vol aeri i l'edició del mapa, cosa que afegeix un plus de dificultat a la tasca de camp, ja de per si complexa, sobretot en una àrea tan canviant com aquesta. La manca d'actualització de la base es corregeix mitjançant plànols urbanístics dels ajuntaments i ortofotos procedents de la Diputació de Barcelona i l'ICC (Institut Cartogràfic de Catalunya). És un esforç suplementari que alenteix notablement el ritme de treball, però que és imprescindible.

La tasca de camp pròpiament dita, comença amb la recerca de col·laboradors de la zona. En aquest cas s'ha comptat amb el suport logístic del Parc Natural i de l'equip de guardes que el componen, a més de persones vinculades a centres excursionistes o simplement coneixedores del territori, intentant no deixar cap municipi al marge.

En un mapa tan complexe com aquest, i en el que hi participen tantes persones, la dificultat se centra bàsicament en la unificació de criteris a l'hora de reflectir la informació del treball de camp. Amb aquest objectiu s'estableix una nomenclatura i sistematització que afecta especialment a les pistes i camins, així com a la localització d'elements puntuals, com fonts, masies, forns de calç, etc. Les serres del Montnegre i el Corredor, si bé tenen pocs assentaments de població a les parts elevades, pateixen la pressió urbanística dels nuclis de la perifèria, sobretot de la plana del Maresme.

Aquest fet, unit a la gestió forestal de la muntanya, que implica l'existència de moltes pistes que en el seu moment es van obrir per l'aprofitament forestal, fa que molts sectors siguin autèntics laberints, amb pistes i camins sen-

se sentit que es van degradant inexorablement. Tot plegat obliga a un esforç de síntesi i d'optimització de la informació, perquè el mapa sigui vàlid i fiable, i a l'hora fàcil de llegir i ben estructurat. L'equip tècnic d'Editorial Alpina coordina tot el procés de principi a fi, i cobreix els sectors o municipis que hagin pogut quedar fora de l'àmbit d'actuació.

Per treballar amb el màxim de precisió s'utilitzen mapes parcials ampliats a escala 1:10.000 i a l'hora d'introduir noves pistes, camins o bé topònims, o elements puntuals, cada vegada més es fa ús del GPS, que permet capturar dades del territori amb una gran exactitud, especialment tot el que no s'aprecia a les ortofotos i no es pugui obtenir de cap altra forma.

Pel que fa a la toponímia, es tenen presents les recomanacions i indicacions dels col·laboradors a l'hora de transcriure, amb la màxima correcció possible, els topònims de sectors sense cap referència prèvia. L'edició d'un mapa d'aquestes característiques, permet recuperar molta toponímia que amb els anys hauria quedat oblidada.

La guia que acompanya el mapa és un complement que sense pretendre ser exhaustiva, té l'objectiu d'orientar a tothom qui desitgi descobrir la zona, amb excursions a peu i bicicleta de muntanya, juntament amb informacions sobre l'entorn geogràfic i serveis en general.

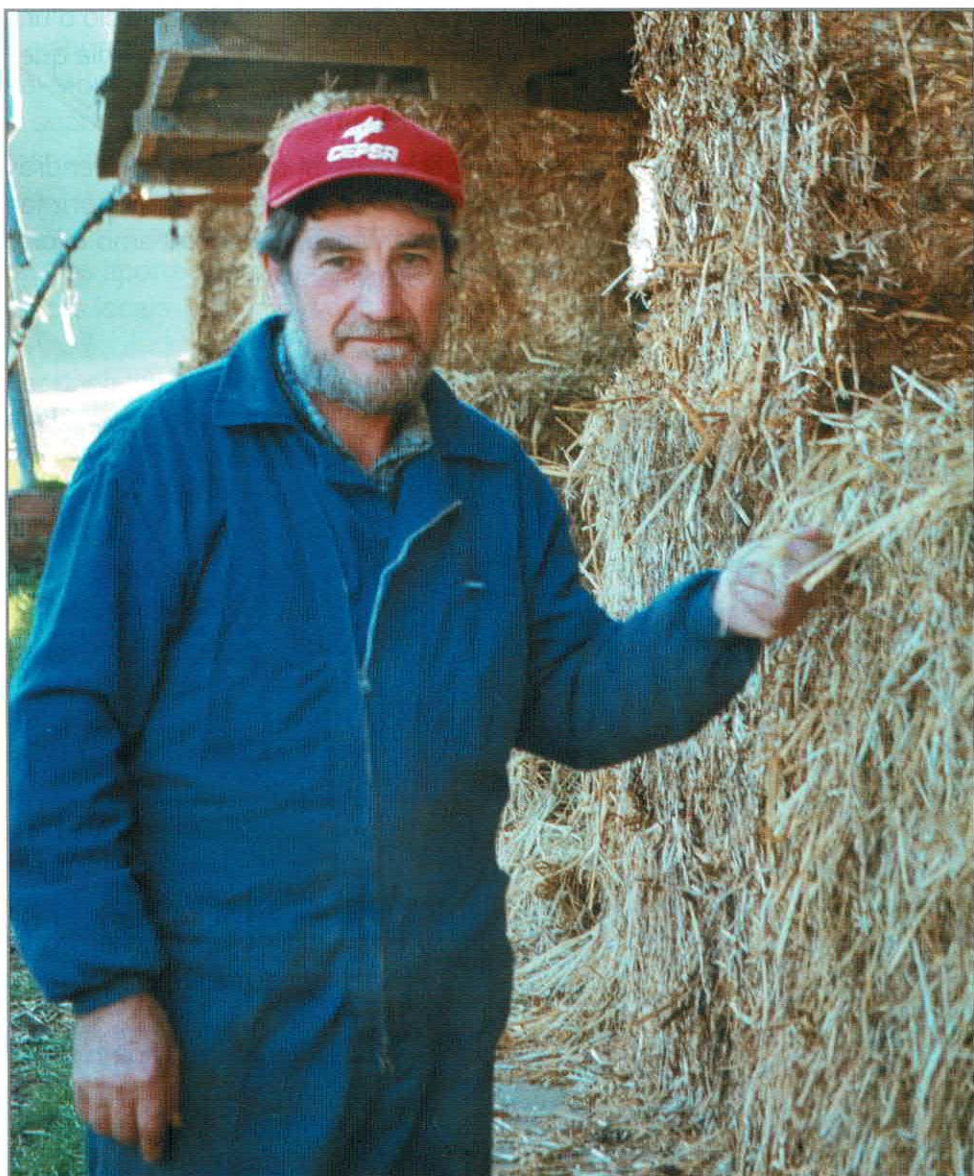

El mapa es val de més de vuitanta signes convencionals, que arriben a representar elements del detall d'una barrera o cadena en el camí, una creu o un forn de calç. Pel que fa als camins, inclou 12 categories, des de l'autopista fins al rastre de corriol, a més, informa dels camins de BTT, els itineraris senyalitzats i senders de gran i petit recorregut.

ADELA GENER
FOTOGRAFIES:
J. MA. SAURI

JOAN CARÓS, MASOVER DE CA L'OLLER DE RAMIÓ

Ramió és un petit paradís dins el terme municipal de Fogars de la Selva, tot just quan deixem enrere l'autopista i el món civilitzat d'Hostalric i Tordera.

El Montnegre l'abraça tendrament i el fa misteriós, ric, abrupte i planer alhora, però sobretot, es converteix en un paratge molt emocionant si es va descobrint a ritme de les estacions. Ramió té racons amagats bressolats per la serenor de l'aigua de la seva riera i el cant harmoniós dels seus

ocells, a voltes acompanyats pel bram d'una vaca o d'un vedell que prové de ca l'Oller.

Ca l'Oller de Ramió és una explotació ramadera que encomana un bri d'esperança als qui estimen la terra, la natura i l'aprofitament dels seus recursos. Tot gràcies a l'esforç d'en Joan Carós i la seva família.

En Joan és un home afable, tranquil, treballador, bona persona. Té una mirada neta i un parlar seré. Va néixer l'any 1947 a El Rourell de Joanet (Arbúcies), els seus pares ja eren pagesos i ell ha estat pagès tota la vida. Està casat amb la Maria i tenen dos fills. La Maria és una dona forta, treballadora, organitzada, neta (quan arribem acaba de fregar i la casa fa una olor de lleixiu que parla d'ordre i de llar), ella alimenta el foc perquè la cuina tingui la calidesa que vol oferir. La Maria és el suport ferm, fort i diari d'en Joan.

A ca l'Oller de Ramió en Joan fa de masover de la finca on hi treballa una petita explotació ramadera de vedells en règim de parcer (parceria: el propietari cedeix l'ús temporal de la terra a un pagès, mitjançant el pagament per aquest d'una part dels productes o fruits). A més, mena els camps que envolten la finca per poder tenir bon menjar pel bestiar i també, hi conrea altres verdures pel consum propi i per a la venda.

Fer de pagès és tant dur com es diu ?

Li asseguro que és una vida molt dura i que moltes vegades no compensa. Si sabés fer una altra cosa de ben segur que no faria de pagès. Ens passem tot el dia treballant inclosos els dissabtes i els diumenges, faci fred o faci calor, plougui o nevi. Tant si ens trobem bé com si estem malalts. Treballem tota la família perquè no ens podem permetre llogar cap mosso que ens ajudi. Sort que tant la meva dona com els meus fills m'ajuden, sobretot quan s'han de recollir les collites, tot i que els meus fills tenen una altra feina fora d'aquí. De moment ells no volen ser pagesos i els entenc.

Com és la feina en una petita explotació agrícola i ramadera com la seva?

Com ja he dit abans la feina de ramader és dura i s'ha de treballar molt i oferir un producte de molt bona qualitat. Així doncs, per fer que la feina amb el bestiar sigui rendible econòmicament per a una explotació com la meva, primer, s'ha de poder establir una roda de compra-venda del bestiar, on cada mes, o mes i mig, es puguin comprar els animals, engreixar-los i després vendre'ls per al consum de carn. Segon, s'ha de poder vendre una carn de qualitat i això només s'aconsegueix amb una bona alimentació dels vedells.

Quina és aquesta alimentació ?

La base és alimentar el bestiar amb pinso de cereals, principalment d'ordi, però sobretot el que més ens preocupa a nosaltres és que no tingui hormones. En aquests moments, encarreguem el pinso i ens el fan amb la barreja de cereals que nosaltres volem, està clar que ens resulta molt més car que el que venen comercialitzat ja que el que encarreguem ens costa unes 35,- ptes/Kg. però així assegurem una carn de molt bona qualitat.

*S'ha de poder
vendre una carn
de qualitat i això
només s'aconse-
gueix amb una
bona alimentació
dels vedells.*

**Treballem tota la
família perquè no
ens podem
permetre llogar
cap mosso que
ens ajudi**

On compra els vedells ?

Actualment, els comprem a Astúries després de buscar per molts mercats de bestiar la millor relació qualitat/preu.

Els vedells els comprem quan només pesen uns 50 Kg., els donem llet amb pols durant 15 dies i els tenim en un espai per a ells sols fins que ja són més grans. Els engreixem fins que tenen 300 Kg i després els venem.

Com els ven ?

Ens els compra un noi que és negociant de bestiar que els ven directament a carnisseries que el que busquen principalment és la qualitat de la carn.

Els va afectar, en el seu moment, l'epidèmia de les "vaques boges" ?

Si, molt, vam perdre molts diners ja que mentre va durar l'epidèmia no podíem comprar ni vendre vedells perquè les diferents autoritats autonòmiques no deixaven ni sortir ni entrar bestiar de les seves comunitats. Així doncs, la roda de la compra-venda es va paritzar però no així la de les despeses.

Quins ajuts poden sol·licitar els pagesos a les Administracions Públiques ?

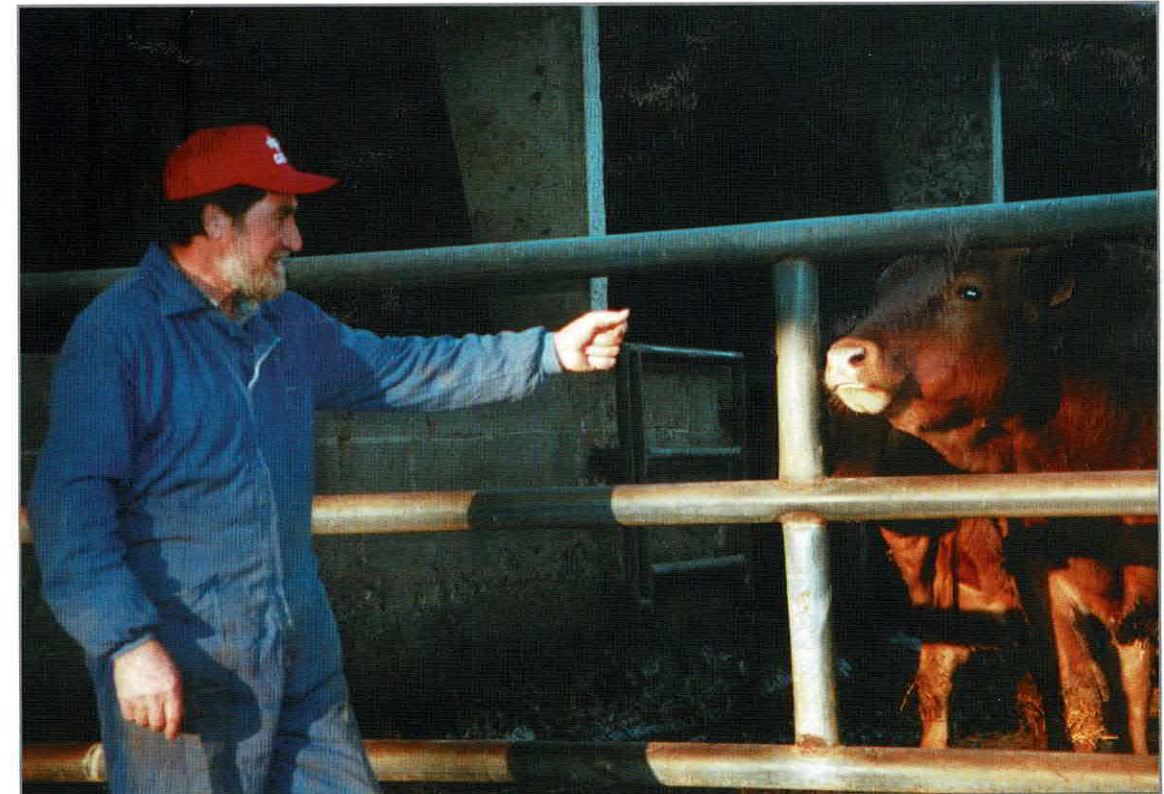
Tant els pagesos com les petites explotacions ramaderes i agrícoles tenim poc suport de les Administracions. Nosaltres lluitem tots sols contra les dureses climàtiques, lluitem contra els senglars que ens arrenquen les collites acabades de plantar. Lluitem contra els cabirols que se'ns mengen els arbres petits i no els deixen créixer.

També lluitem sols com a pagesos contra els caçadors, sobretot els caçadors de senglars. Si em permet, li diré una cosa : els caçadors llencen els senglars i els pagesos els engreixem amb el que plantem als nostres camps per alimentar el bestiar, que és el nostre medi de vida.

Actualment, a més de lluitar amb les males collites a causa del temps, lluitem contra els robatoris de patates i altres verdures. Ha de pensar, que jo he arribat a dormir dins del cotxe tota la nit vigilant els camps perquè no ens robessin la collita; fins i tot, ens han arribat a robar un vedell de la granja que és a tocar de casa. Davant d'aquestes situacions només em rebut l'ajut de la Societat de Caçadors que ens ha pagat una cinta electrificada ("pastor elèctric") que protegeix els nostres camps llaurats dels senglars.

Reben algun suport pel fet de que Ramió estigui en el Parc Natural Montnegre-Corredor ?

Poques, crec que la Diputació de Barcelona hauria de facilitar més ajuts per als pocs pagesos que encara quedem treballant en explotacions agrícoles i ramaderes dins dels Parcs Naturals de Catalunya. Sobretot per poder mantenir-nos en la nostra feina. Actualment és molt difícil que pugem fer coses noves dins de les finques, ni ampliar mínimament les instal·lacions de l'explotació. Ni tant sols ens faciliten fer una feixa nova per treballar-la, cosa que s'hauria de fer, si més no, per seguretat alhora de protegir les finques del foc.

Per exemple l'incendi de l'any 94, si s'hagués permès que s'ampliessin les zones cultivables haurien fet de tallafocs naturals i podrien haver evitat que el foc avancés tant com ho va fer.

Com veu el seu futur de pagès ?

Estic segur que em jubilaré però no sé si podré deixar de treballar de pagès. Malgrat la duresa de la feina, aquesta és la feina que sé fer, crec que durant tota la meua vida el que he fet ha estat perseverar davant les inclemències del temps, la duresa de la natura i les dificultats econòmiques. Només necessitaríem que les Administracions treballassin perquè la feina de pagès tingués més suport i protecció per a mantenir-se.

En Joan i la Maria es queden a ca l'Oller de Ramió. Els acompanyen el bram dels seus vedells, els petits que acaben d'arribar i els grans que marxen per a ser consumits amb el segell de qualitat, amb la garantia d'haver rebut la millor alimentació i el millor tracte en un petit paradís del Montnegre. En Joan i la Maria només esperen que aquest hivern no sigui molt dur, que l'estiu no sigui molt sec -sense incendis-, que no els robin el que planten, que els cabirols busquin altres fonts per alimentar-se, que els senglars no traspassin els seus camps i que no hi hagi epidèmies injustes que trenquin la roda de la seva subsistència.

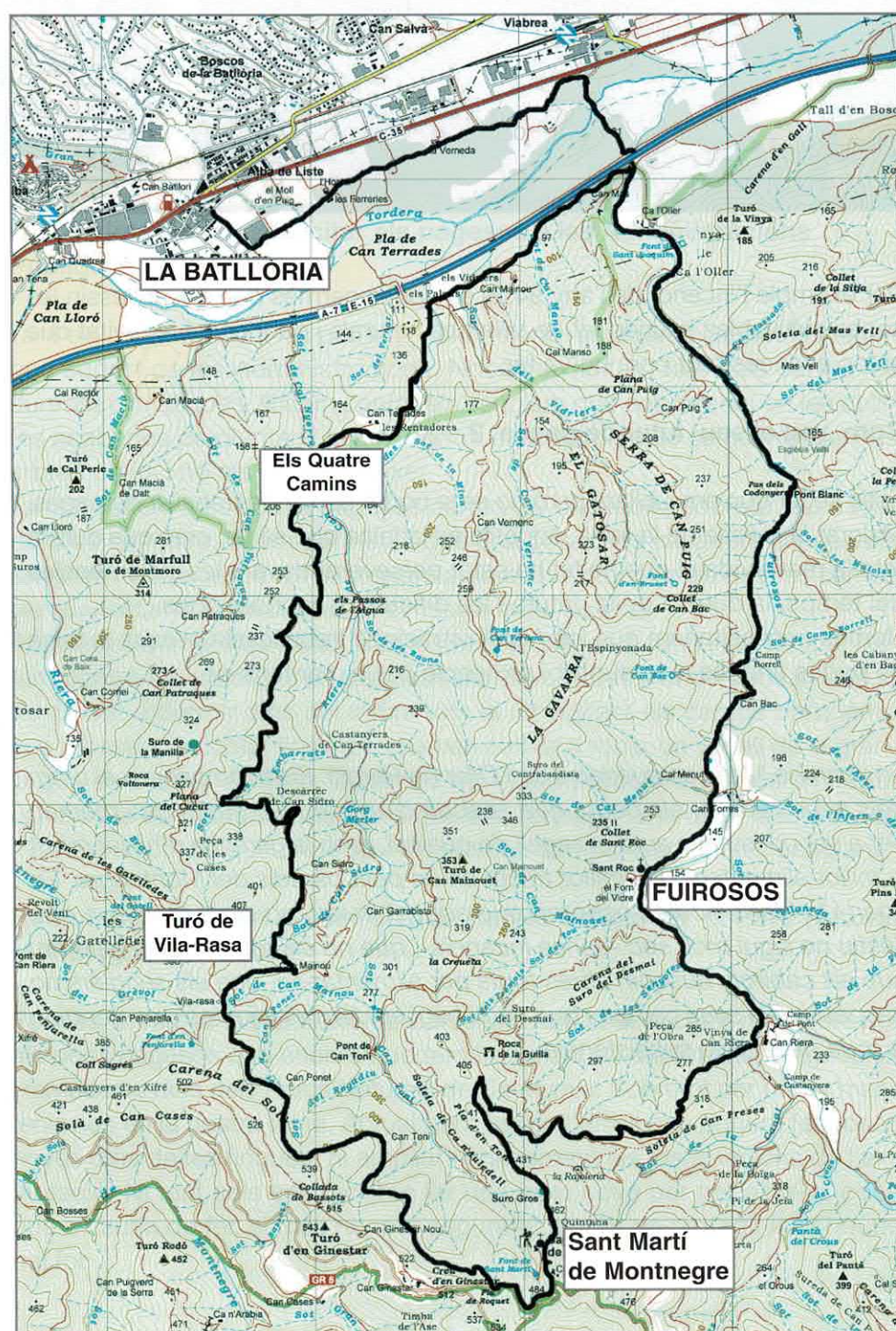
indrets i camins

BICICLETA DE MUNTANYA

LA BATLLÒRIA-SANT MARTÍ DE MONTNEGRE

JORDI PUJOL I MOGAS

PER LA VALL DE FUIROSOS I EL SOT DE L'OBAGA.

Base cartogràfica gentilesa de
l'Editorial Alpina

De la Batllòria a Can Riera de Fuirosos, Sant Martí de Montnegre, Vilarrasa, Can Terrades i la Batllòria.

Bonica pedalada que ressegueix la solitària i desconeguda Riera de Fuirosos. Aquesta riera, tributària de La Tordera, recull les aigües dels rierols que baixen del capdamunt de la serra de Montnegre. L'itinerari transcorre, en tot moment, per bons camins que ens portaran a l'església de Sant Martí de Montnegre que trobem situada, en un replec de la muntanya a la carena de les Rambles de l'Auladell.

Anem al gra! Situat a la Plaça de la Vila de La Batllòria (davant mateix l'església) Km 0.00 Alt. 100m, comencem a pedalar pel Carrer de Montnegre tot passant per davant les escoles. En arribar a un STOP, seguirem el carrer de l'esquerra i, tot recte, sortirem del poble per un camí carreter que aviat arriba a les Ferreries. Sense cap problema d'itinerari, anirem avançant de cara i planejant tot deixant algun camí a banda i banda. Passada la masia de la Verneda, sortirem a una ampla pista que seguirem a la dreta tot passant pel costat d'una planta d'àrids i, poc més enllà, després de creuar un rierol gairebé sense adonar-nos-en, arribarem a una esplanada vora mateix la carretera.

En aquest punt, prendrem a la dreta un camí que davalla suaument a La Tordera, que creuarem (caldria un pont!), i que per un bonic passeig de plàtans s'encamina a l'A-7. Si esteu atens, abans d'arribar-hi, un corriol a l'esquerra ens portarà davant mateix un pas soterrat que ens permet salvar l'autopista i que ens situa, després de travessar la Riera de Fuirosos per un pont de fusta, a l'inici de la pista que recorre la vall de Fuirosos.

En aquest indret doncs, concretament Km 2.70 Alt. 85m, seguim el camí cap a la dreta, passarem per sota Ca l'Oller on començarem a guanyar alçada molt còmodament tot resseguint de ben a prop la riera i deixant,

La baixada des de Vilarrasa és un plaer per al ciclista. A la fotografia veiem en primer terme la pista de baixada entre Vilarrasa i Can Mainou. La clariana al centre de la fotografia és Can Terrades. Més enllà, naus industrials de Riells i al fons Breda.

Fotografia: Carles Puche

Fotografia Jordi Pujol

algun camí que la travessa o se'n decanta. D'aquesta manera, arribarem a l'anomenat Pont Blanc (l'indret es reconeix perquè acabem de passar pel costat d'una pedrera mig oblidada) per on canviarem de costat de la vall deixant prèviament un camí davant nostre. A partir d'aquí, el camí s'estreny tot passant, amb curtes pujades i baixades, per un bonic bosc d'alzines amb algun pi.

Més endavant, passarem a frec les runes de Can Bac i seguidament arribarem a l'habitada masia de Can Torres. Poc més tard, passarem per sota l'església de Fuirosos (segur que passeu de llarg!) i la gran casa del Forn del Vidre que avisa que hem sobrepassat l'església. Poc després, deixarem a mà dreta un camí per on també ens podríem enfil·lar a Sant Martí. Preferim continuar pel camí de baix que de seguida arriba a la masia de Can Riera de Fuirosos, indret on el camí s'enfila fortament tot vorejant la casa per baixar seguidament a una important cruïlla de camins que no podeu passar per alt!

Atenció! En arribar al Sot de l'Obaga que baixa per la nostra dreta, concretament Km 9.20 Alt. 190m, seguirem el camí de la dreta que ressegueix el sot tot ficant-s'hi en forta pujada. Més amunt, el camí descriu un retomb i molt més còmodament, això no vol dir pas que planegi, s'encamina a una clariana sota mateix les Rambles de l'Auladell per un bonic ambient de suros i amb alguna obaga de castanyers.

Aquí, de fet es tracta d'un estrep, recollim per la dreta el camí procedent del Coll de la Creueta i de la Vall de Fuirosos que amunt ens portarà en dura costa -deixarem a la dreta un aixopluc de la colla del senglar, a l'església de Sant Martí de Montnegre on hi podreu descansar i si, ho desitgeu, recuperar forces a l'antic Hostal, al costat de Ca l'Auladell.

Ara, estem a la meitat del trajecte d'avui i sou vosaltres els qui heu de decidir si feu enrera o bé seguïu la volta circular que ara mateix explico: Si no l'erro, ara portarem més o menys uns 13 Quilòmetres amb 600 metres i estem a una alçada de 465m sobre el nivell del mar.

Per a fer la pedalada circular agafarem l'ampla pista que, per sobre l'hostal, descriu un revolt i marxa avall vers Hortsavinyà, tot seguint-la en sentit contrari, això és a la dreta, en suau pujada. Atenció, uns 700m més endavant i abans de creuar el Coll d'en Ginestar, prendrem a la dreta un bonic camí que davalla per un atapeït alzinar. Després de creuar un sot i salvar una breu pujadeta, deixarem a la dreta un camí que davalla sobtadament cap a Can Toni i en seguirem a l'esquerra un altre de pedregós que s'enfonsa a la foscor d'un vell bosc de brucs que de segur ens barraran el pas en més d'una ocasió.

Ben aviat, el camí discorre per una obaga de castanyers i s'enfila, després de creuar un sot recobert de males herbes, fins a un altre camí que davalla del Coll d'en Ginestar i que seguirem a la dreta i ens portarà a una immediata cruïlla on farem pel camí de l'esquerra que aviat, baixarà a la masia de Vila-rasa.

Ep que som a Vila-rasa Km 17.40 Alt. 380m! Saltem a un bon camí, just en entrar en una jove pineda, que seguirem a la dreta per davant de les runes de la masia esmentada tot perdent alçada. Seguidament i cara avall, en una cruïlla, seguirem recte tot deixant un bon camí a la dreta. Abans d'arribar a Can Mainou (masia que no és visible fins que hi arribes), prendrem a l'esquerra una pista que ja no deixarem fins a Can Terrades. Llarg trajecte per un terreny fabulós per gaudir com cal de la bicicleta de muntanya i a més anem de cara avall i no cal perdre temps en buscar el camí ja que no té pèrdua. Passada l'esmentada masia que deixarem enlairada a l'esquerra, arribarem a una pista paral·lela a l'A-7 que seguirem a la dreta fins trobar novament el pont de fusta sobre la Riera de Fuirosos, i que seguint-lo a l'inrevés ens portarà novament al punt de partida. Km 27.70 Alt. 100m.

RESUM METEOROLÒGIC

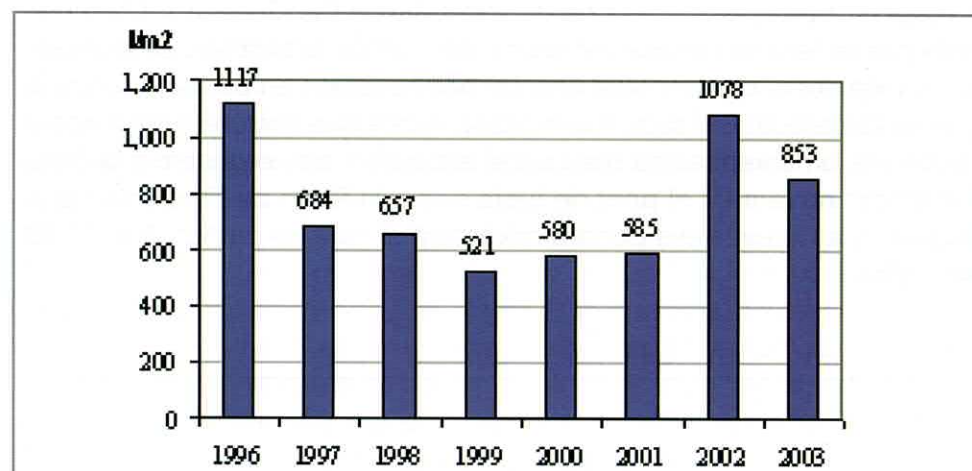
ANY 2003

ANTONI BOMBÍ ARNAU

Biòleg del Parc Natural
del Montnegre i el Corredor
Servei de Parcs Naturals.
Diputació de Barcelona

Per descriure l'any 2003 hom podria dir que ha estat un any amb les típiques tendències estacionals del nostre clima: l'hivern va ser fred; l'estiu sec i càlid; la tardor plujosa. Això no seria notícia si no fos pels valors extrems, o fins i tot desmesurats, assolits per algunes variables. De ben segur que tots recordarem durant molts anys l'estiu canicular que hem passat. Serà difícil, fins i tot pels més joves, de tornar a veure i viure un altre estiu tan calorós com el del 2003.

El risc d'incendis que ha estat certament important fins a mitjans d'agost i la sequera que s'havia patit fins aleshores a gairebé tot el país, podrien generar la impressió de què hem tingut un any globalment sec. Doncs no ha estat així. La quantitat recollida, amb una mitjana d'uns 850 litres pel conjunt del parc, ha estat bastant superior al que és habitual (al voltant dels 700 litres). El gràfic següent, que assenyala les precipitacions dels darrers anys (mitjanes del conjunt de pluviòmetres del parc), ho demostra.

Ara bé, una cosa és la pluja total recollida i l'altra és la seva distribució al llarg de l'any, que ha estat molt irregular. Més de la meitat de les precipitacions han tingut lloc al febrer, un més habitualment sec, i a l'octubre, que també ha estat extraordinàriament plujós.

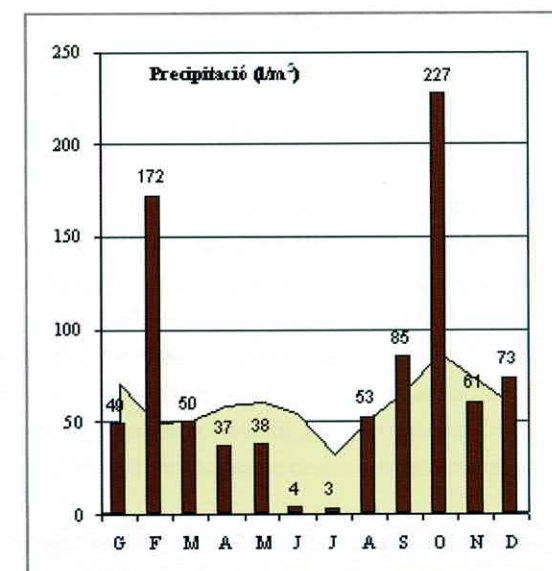
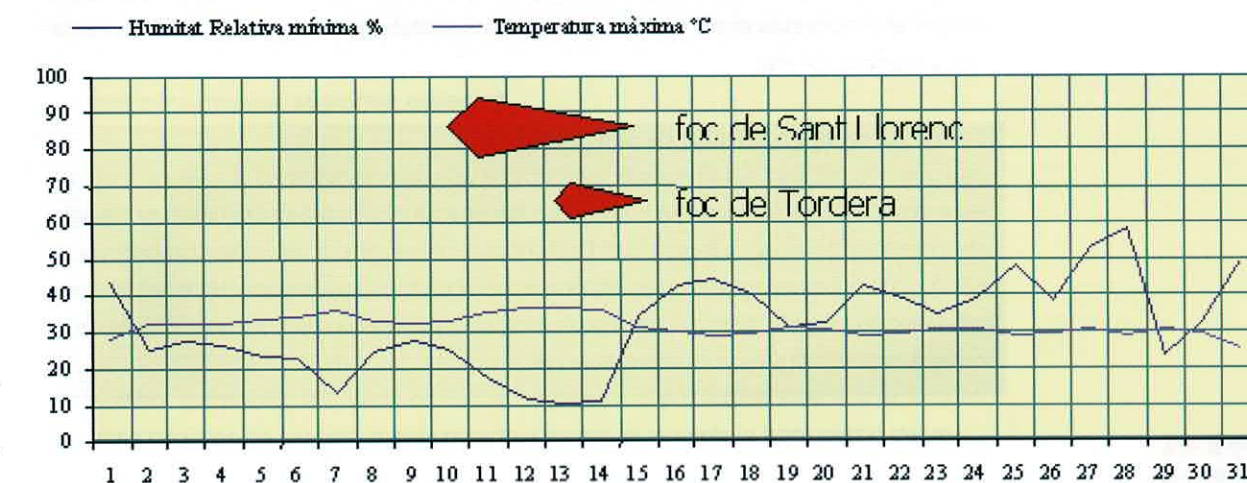
En el gràfic on es comparen les quantitats recollides als pluviòmetres del parc amb les mitjanes de la sèrie de 28 anys de l'estació de Collsacreu, es fa palesa la manca de precipitació durant el mesos de juny i juliol, després d'una primavera amb registres per sota del que és habitual. Aquesta situació juntament amb les temperatures anormalment altes de l'estiu han generat un estrès hídric molt important en els nostres boscos amb un elevadíssim risc d'incendis forestals. Sortosament aquesta tendència es trencà amb les primeres pluges d'agost, preludi d'una tardor humida que ha permès recuperar la vitalitat de la vegetació, molt compromesa durant l'estiu. Referint-nos ja a les temperatures, com revela la taula adjunta que recull les dades de l'estació de Can Bosc, l'any 2003 va començar amb molt

fred. Concretament en aquesta estació, que no havia enregistrat cap gelada l'any 2002, el termòmetre va baixar 11 vegades per sota dels zero graus durant els mesos de gener i febrer.

El més remarcable, però, d'aquest any passat han estat les altes temperatures de l'estiu. Tant el juny com l'agost han estat mesos en els quals s'han superat molts rècords. Així, a la veterana estació de Collsacreu, en funcionament des de l'any 1976 s'han sobrepassat amplament els registres existents: la mitjana del juny més càlid (any 2002, amb 21.12°C) s'ha superat en més de tres graus i mig amb un registre de 24.88°C al 2003; la mitjana de juliol (24.64°C) es troba entre les quatre més càlides registrades; a l'agost s'ha ultrapassat el rècord existent (24.39°C al 1994) amb un registre molt superior de 26.80°C.

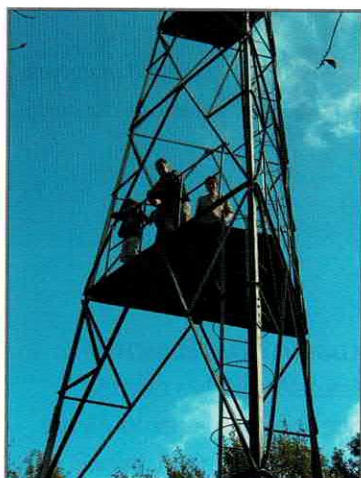
Les temperatures màximes absolutes a les estacions del parc també han estat inusuals (37.5°C al turó d'Hortsavinyà; 36.8°C a Collsacreu, 36.6°C al Pla de la Tanyada i 35.4°C a can Bosc), però el més insòlit han estat la gran quantitat de dies, des del juny a l'agost, en què s'han mantingut les temperatures a nivells elevadíssims. Així, durant el més d'agost hi va haver 15 dies seguits amb una temperatura màxima per damunt dels 30°C. En aquest episodi van concórrer altes temperatures amb humitats relatives de l'aire molt baixes (vegeu gràfic corresponent a l'estació de Collsacreu). Aquest va ser el període de més alt risc d'incendi de l'estiu passat, durant el qual van tenir lloc els focs de Sant Llorenç del Munt i els de Tordera-Massanet.

CANBOSC		gener	febrer	març	abril	maig	juny	juliol	agost	setem.	octub.	novem.	desem.	
2002	temp. mitjana	7.29	8.50	10.15	11.64	13.36	19.79	20.29	19.14	17.42	15.04	11.08	8.67	13.53
	temp. màxima	17.8	18.5	21.8	22.5	23.3	30.2	31.1	28.3	26.9	24.1	21.4	17.5	31.1
	temp. mínima	0.8	1.2	3.0	5.1	5.6	7.8	10.9	10.9	7.4	7.8	4.4	2.6	0.8
	dies de gelada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2003	temp. mitjana	6.31	5.32	9.89	11.92	15.85	23.19	23.11	25.02	18.15	13.15	11.26	7.28	14.20
	temp. màxima	18.1	13.4	17.1	22.2	27.4	34.0	32.2	35.4	25.7	25.0	17.8	16.5	35.4
	temp. mínima	-2.5	-1.9	3.3	1.5	8.9	14.6	14.8	17.7	13.5	4.1	3.0	-0.4	-2.5
	dies de gelada	6	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12

Mitjana de la sèrie
de 28 anys a
Collsacreu

Any 2003 (mitjanes
estacions del parc)

La torre del foc de la Telefonista, com la del Corredor inexplicablement sense vigilància la darrera campanya d'estiu.

Helicòpters i guaites contra el foc

El tancament per imperatiu legal de les torretes de guaita que els Bombers tenen al turó de la Telefonista del Montnegre i al cim del Corredor ha estat compensat a l'estiu per la contractació de guaites en dos punts provisionals (can Bruguera i el turó de can Ribot) i per la instal·lació d'una base temporal d'helicòpter a can Carreres. Tot això en terme de Dosrius, l'ajuntament que més va batallar per evitar la disminució de la vigilància. Les ADF de diversos municipis també van incrementar els seus esforços de vigilància.

Cal, però, posar a punt les torretes perquè puguin tornar a estar operatives el proper estiu. Els seus emplaçaments no tenen alternativa millor.

IV trobada d'estudiosos del Montnegre i el Corredor

El dia 12 de novembre es va celebrar la 4ª. Edició de la Trobada d'Estudiosos que, amb caràcter trienal, convoca el Servei de Parcs de la Diputació de Barcelona. En el decurs de la jornada es van presentar un total de 29 ponències i comunicacions, distribuïdes en els apartats de gestió (2), medi físic (7), flora i vegetació (7), història(1) i fauna (12). Com en les anteriors convocatòries, els materials presentats seran objecte d'una publicació. La jornada es va celebrar a la torre de Can Bordoï, de Llinars del Vallès, espai regentat per la Fundació Jaume Bofill i que està a disposició de grups i entitats sense afany de lucre.

Boletaires, helicòpters i ramats

Com cada any, la tardor és època de bolets i de boletaries. Aquests darrers es concentren a les zones centrals de la muntanya per després dispersar-se pels viarans del bosc, a partir dels accessos principals.

Si bé el cap de setmana és el moment de màxima afluència, els dies laborables experimenten un progressiu increment de boletaries, proporcional al nombre de jubilats amb bona salut que poblen els contorns del Corredor. I és aquest col·lectiu el que compta amb un major nombre d'incidències per desorientació i pèrdua per la muntanya dels seus efectius. Enguany han estat activats repetides vegades els dispositius de recerca de persones perdudes. Bombers, guardes del parc, forestals, mossos i voluntaris han hagut de triscar muntanya amunt i avall a la recerca del boletaire perdut. Fins i tot l'helicòpter va haver de treballar en diverses ocasions al Corredor. Una d'elles per aconseguir que l'interfecte pogués arribar a temps de dinar a l'hostatgeria del Santuari. Qui no va rebre amb gaires alegries aquestes voleiades va ser el ramat d'ovelles de can Bosc que, de forma reincident, va fugir cames ajudeu-me, atemorit pel sorollàs de l'helicòpter.

La banalització de les sortides a la muntanya i la poca cultura ambiental dels visitants pot conduir al malbaratament d'uns recursos públics limitats que cal servir per a les veritables situacions de risc.

Rieres: corredors ecològics de senglars

Sembla que fou una rierada qui la primera setmana de desembre va fer baixar un senglar adult des del Corredor, el Fangar o el Remei fins a mar endins, a tres milles de la costa. Si més no, allà el van rescatar els serveis de socors. I no fou el primer cop. Ha estat una prova fefaent de l'important paper de connectors que tenen les rieres. Tot i que, si més no en aquesta ocasió, hagi estat desfavorable per al porc.

Porcs senglars a cor que vols

El nombre total de senglars a la muntanya sembla que enguany ha crescut espectacularment. Els caçadors ho constaten. I els naturalistes i els científics, també. A curt termini sembla que ho va afavorir la bona producció d'agllans de la temporada anterior. A llarg termini, la progressiva extensió i densificació dels boscos, que incrementen els hàbitats dels senglars. N'hi ha més perquè augmenta la superfície forestal.

Passejades de tardor

El Servei de Parcs Naturals de la Diputació, en conveni amb els ajuntaments de Tordera, Sant Celoni, Vallgorguina i Dosrius, ha promogut una passejades festives que han permès a la població dels voltants del Montnegre i del Corredor i a la forana intuir el "metabolisme" de la muntanya i la seva gent. Conèixer la funcionalitat ecològica, la història del paisatge o els secrets de molts animals. En definitiva, aquestes passejades volen posar de relleu aquells referents culturals ambientals que poden ajudar la gent a arrelar-se al territori, a valorar la seva importància i a protegir-los i potenciar-los. Aquestes passejades han estat dirigides per l'Escola de Natura del Corredor i, en el cas de Vallgorguina, també per l'equip de Can Clarens.

Implantació de la certificació forestal

Les finques que compten amb Pla Tècnic de Gestió i Millora Forestal tenen l'oportunitat d'adherir-se al sistema regional de certificació PEFC (Pan-European Forest Certification) a través de l'Associació Catalana Promotora de la Certificació Forestal. Les finques, gràcies a la certificació, podran garantir que els seus productes són obtinguts per mitjà d'una gestió forestal sostenible, que assegura el manteniment i millora dels recursos forestals i de la diversitat biològica i el respecte envers els ecosistemes.

L'adhesió representa per al titular de la finca assumir una sèrie de compromisos de gestió -la plasmació pràctica dels quals ja venia recollida en el seu pla tècnic- i sotmetre's a l'auditoria de l'ens acreditador. Les finques que s'hi adhereixin en aquesta primera etapa disposaran de la certificació abans de l'estiu.

Internet a l'escola

Des de fa temps, el Departament d'Ensenyament ha tingut com a objectiu que totes les escoles públiques gaudissin de connexió a Internet. Donada la situació d'aïllament geogràfic, l'escola d'Hortsavinyà era una excepció fins aquest hivern, quan s'ha pogut instal·lar connexió via satèl·lit, que permet l'accés a Internet en unes condicions acceptables i a una velocitat força ràpida. Aquest any, l'escola compta amb tretze alumnes.

Internet a les masies: seguirem esperant

Des de l'any 94, en vivendes aïllades del Montnegre, Telefónica ha instal·lat uns telèfons anomenats "trac" (telèfon rural d'accés cel·lular). Aquests telèfons aparentment fixes funcionen sense cables, perquè en realitat són mòbils de tecnologia força antiquada. En un primer moment, va ser un pas endavant perquè permetia la comunicació de veu en llocs on el telèfon convencional costava una fortuna, però en pocs anys han quedat obsolets, quan el ciutadà usa el telèfon per moltes més coses que la simple transmissió de veu: contestador automàtic, fax, internet. El trac no permet cap d'aquests serveis amb unes garanties mínimes de funcionament correcte, i sovint, ni tan sols la transmissió de veu.

Per un decret del Govern central, Telefónica estava obligada a canviar els tracs actuals per altres de tecnologia més moderna que permetessin tots aquests altres serveis. El 2003 s'havien de canviar el 70% dels tracs de tot l'estat, i la resta durant el 2004. Els canvis s'estan fent tard i malament. En la majoria de vivendes del Montnegre, els tracs nous no s'han pogut instal·lar per manca de cobertura i per deficiències en els canals de transmissió de Telefónica. Alguns dels tracs canviats funcionen pitjor que els vells, i fins i tot, s'ha donat algun cas en què el canvi ha estat positiu i l'usuari n'ha quedat satisfet, però malauradament són excepcions. ¿Quants anys més haurem d'esperar fins que tinguem un telèfon amb prestacions normals?

Mocions a l'Ajuntament de Tordera

Abans de les darreres eleccions municipals, l'Associació de Masies d'Hortsavinyà va trametre un qüestionari a tots els caps de llista del municipi de Tordera, on s'esmentaven els principals problemes d'aquests veïns, que estan pendents de solucionar-se. Prenent com a punt de partida aquest document, el regidor d'ERC a Tordera va presentar una moció en un Ple Extraordinari del mes de febrer. Poc abans del Ple, tots els grups municipals van pactar unes modificacions a la moció per tal de poder-la aprovar per unanimitat, com així es va fer. Es va acordar mantenir les pistes d'accés a nuclis habitats en bones condicions, continuar fent gestions amb Correus perquè el repartiment de correspondència arribi a tots els indrets del terme municipal, i estudiar possibles solucions per a permetre la connexió a Internet en vivendes que tenen el telèfon trac.

Projecte Aloc

L'aloc és un arbust propi de les rieres mediterrànies, que en els darrers anys ha sofert una forta regressió a les rieres del Maresme. Diverses entitats vinculades al medi ambient en aquesta comarca, han unit esforços i estan treballant conjuntament per elaborar un cens exhaustiu dels peus d'aloc existent i la seva localització exacte. La iniciativa ha merescut una pàgina a la prestigiosa revista National Geographic. Al mateix temps, al tram baix de la riera de Pineda, el Consell Comarcal ha fet una neteja de canyes i s'han plantat nombrosos peus d'aloc.

Nevades

És habitual que cada hivern, a partir dels 500 metres d'altitud, la neu, poca o molta, visiti el Montnegre. Ja no ho és tant el que ha passat enguany, a finals de febrer i inicis de març, en què ruixats de neu – en quantitats modestes – s'ha deixat caure durant cinc dies consecutius, mantenint les obagues emblanquinades durant uns quants dies.

Conferència col·loqui El Sot de Bocs

El passat divendres 13 de febrer es va celebrar, a La Rectoria Vella, una conferència col·loqui per donar a conèixer l'estudi Diagnosi d'usos del sòl i qualitat ambiental del sot de Bocs-Montnegre, subvencionat per l'Ajuntament de Sant Celoni en col·laboració amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals de la Universitat Autònoma de Barcelona.

La conferència a càrrec del director de l'equip de treball, Marc Baylina, va constar d'una presentació de l'estructura de l'estudi i va posar especial èmfasi en la necessitat de protegir elements d'arquitectura rural i la importància de les fonts orals en estudis locals. En aquest sentit, es va animar a tots els assistents a col·laborar en la realització de l'estudi i es va fer una proposta de sortida de camp a sot de Bocs, oberta a tothom. La presentació va concloure amb un petit col·loqui amb els assistents i la presa de dades dels interessats en aportar la seva coneixença sobre la zona d'estudi.

INFORMACIÓ

CENTRES D'INFORMACIÓ DEL PARC

Valgorguina. Carrer de l'Església, 13. 08470 Valgorguina T. 93.8679332

Santuari del Corredor. Obert dissabtes i festius d' 11 a 15.

Hortsavinyà. Obert dissabtes i festius de 10:30 a 14:30. Tel. 93.7443327

Tordera. Obert feiners de 9 a 14. Galeries Pl. Concòrdia. 08490 Tordera. Tel. 93.7643717

Arenys de Munt. Obert dissabtes de 10 a 14 i de 16 a 19; diumenges de 10 a 14 Rial Bellsoll, 5 08358 Arenys de Munt. Tel 93.7939445

CENTRES DE DOCUMENTACIÓ

Sant Celoni. Rectoria Vella. Obert de dimarts a divendres de 10 a 14. Parc de la Rectoria Vella. Tel. 93.8675642. e-mail p.montnegre.cdrector@diba.es

Mataró. Museu de Mataró. Obert dimarts i dijous de 17 a 20. Carer Madoz, 28-30 baixos 08302 Mataró. Tel. 93.7410484. e-mail: p.montnegre.cdmataro@diba.es

ALTRES SERVEIS

Can Pica. Allotjament de turisme rural. Menjars. Hortsavinyà. Tel. 93.7631235 i 606932714

Montnegre Guiatges. Itineraris guiats. 93.7443001

Escola de Natura del Corredor. Ca l'Arenes. T. 93.7434142. e-mail: enc@pangea.org

Oficina del parc natural a Valgorguina. Oberta feiners de 9 a 13. Carrer de l'Església, 13, 2on. 08470 Valgorguina. Tel. 93.8679452. e-mail: p.montnegre@diba.es

Parròquia de Sant Martí de Montnegre. Misses diumenges i festius a les 12. Tel. 937440031 festius. Resta de dies: Caputxins d'Arenys 93.7920641

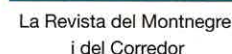
Restaurant Sant Martí de Montnegre. 93.7440141
Restaurant Santuari El Corredor. 93.7434142

Area d'Esplai del Corredor. Activitats: 93.3402541. Acampada: 93.8679452

Associació de veïns de les masies d'Hortsavinyà. Tel. 93.7443348

Associació de propietaris del Montnegre i Corredor. Major, 189 08470 Sant Celoni. Tel. 93.8674321

SOL·LICITUD DE SUBSCRIPCIÓ

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

entitat	oficina	D.C.	número de dipòsit

SUBSCRIPCIÓ ANUAL: 7 EUROS

VENDA DE NÚMEROS ENDARRERITS

☐ 1□₂

3

4

POBLACIÓ	TELÈFON	E-MAIL
----------	---------	--------

entitat	oficina	D.C.	número de dipòsit

SOL·LICITUD DE SUBSCRIPCIÓ COM A SOCI

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

entitat	oficina	D.C.	número de dipòsit

DADES FINCA

Explotació forestal Explotació agrícola

Explotació ramadera Turística Usos residencials del soci

NOM	ELECTRICITAT (SI / NO)	AIGUA	ACCÉS APTÉ TURISMES	HABITABLE	EN RUNES	MASOVERS	LLOGATERS

RESIDÈNCIA ☒ 1ª Residència ☐ 2ª Residència ☐ No hi és mai

QUOTA ANUAL SOCI: Finques fins a 25 hectàrees: 12 Euros. Finques més grans de 25 hectàrees: 60 Euros.
Envieu-la a: Associació de Propietaris del Montnegre i Corredor. C/ Major, 189 08470 SANT CELONI

L'Aulet

La revista del Montnegre i del Corredor

Aquesta publicació compta amb el suport de:

AJUNTAMENT DE MATARÓ
CENTRE DE LA PROPIETAT FORESTAL

LA LLUNA DE CAN CASTELLAR

Vallgorguina

lluna esports.com

CASA DE COLÒNIES

ESCOLES
COLÒNIES D'ESTIU
ESTADES ESPORTIVES
TURISME FAMILIAR

BÀSQUET

EXCURSIONS

MOUNTAIN
BIKE

210 PLACES

INSTAL·LACIONS

HABITACIONS DE 4, 8, 10 I 12 PLACES

CUINA PRÒPIA

TIROLINA

ACTIVITATS

FUTBOL

TEL: 93 867 87 09 E-MAIL: llunaesports@llunaesports.com Fax: 93 867 93 97 www.llunaesports.com